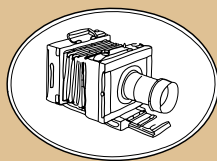
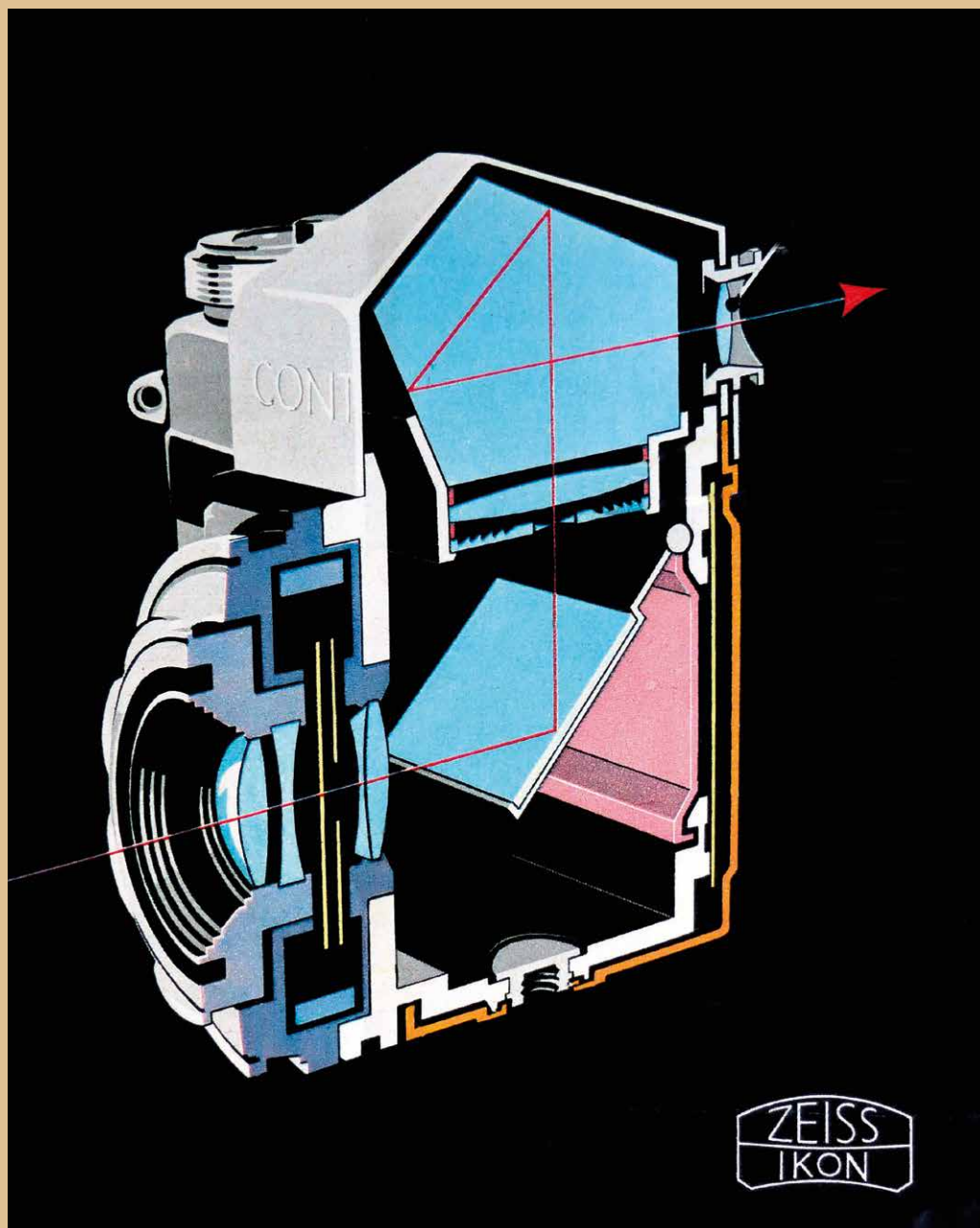

OBJEKTIV

Nr. 155

December 2018

Dansk Fotohistorisk Selskab

SÆLG DINE GAMLE KAMERAER TIL ONE OF MANY CAMERAS

VI KØBER HELE SAMLINGER KONTANT – OG GIVER DE BEDSTE PRISER

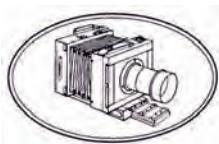
ÅBNINGSTIDER: TIRSDAG – FREDAG FRA 1200–1700 & LØRDAG FRA 1100–1600
ONE OF MANY CAMERAS · GRÅBRØDRE TORV 4 · 1154 KØBENHAVN K · TLF 3514 7258
WWW.ONEOFMANYCAMERAS.COM · WWW.FACEBOOK.COM/ONEOFMANYCAMERAS
EMAIL: CONTACT@ONEOFMANYCAMERAS.COM

Indhold

- 5** **Mobilitet i den fotografiske verden**
Del 3
Hans Elfelt Bonnesen
- 8** **Snitbilledsøgerens oprindelse**
Klaus-Eckard Riess
- 12** **Fotograf H.P. Jacobsens 8x8 lysbilleder**
Ann Vibeke Knudsen
- 18** **Mellem Asahiflex og Spotmatic**
Harald Schwarzer
- 22** **Med blitzlys og riffel**
Klaus-Eckard Riess
- 28** **Fotografernes ”forliste” billeder**
Ann Vibeke Knudsen
- 32** **Billedgruppen**
Gerhard Ryding
- 38** **Bog- & Udstillingsomtale**
Tune Laug
- 42** **Medlemsorientering**
Tune Laug
- 50** **Anvisningssalg**
Leif Germann Jensen

Forside

Strålegangen i Contaflex I 1953
Prospektarchiv Peter Barz

*Lucien Dodin med kameraerne Alsaflex og Alsaphot Cyclope
© Jean-Daniel Dodin.*

Mobilitet i den fotografiske verden

Del 3

Hans Elfelt Bonnesen

Pocket Instamatic

De færreste er i stand til at se 46 år tilbage mode-mæssigt, med mindre man har et fotoalbum med billeder fra denne periode. De fleste vil le af påklædningen, som selvfølgelig den gang var ganske normal. Det, der med få ord afslører perioden, er det kropsnære tøj. Især for mænd var det et problem, idet man ikke kunne putte noget i lommerne, uden at man så mere eller mindre suspekt ud. Derfor opstod ”mandetaskerne”, taskerne hvor man paraderede den tids store vidunder ”Time-Manageren”, tasken hvor man også opbevarede sin pibe, sin tobak og lighter. Denne modetrend var ikke speciel dansk, men var opstået i Europa, og den havde den store ulempe for det mobile kamera (læs Instamatic kameraet), at man ikke tog kameraet med sig, hverken på arbejde eller til fest, ja end ikke i fritiden. Løsningen blev, efter at man havde betragtet det legendariske lommekamera fra Minox, at det måtte være muligt at gentage KodaPak ideen i et Pocket kamera, – i en mere simpel form.

Fig. 17.

Medens Instamatic feberen ikke rigtig fortog sig i USA, satte Kodak AG i Stuttgart fuld damp på udviklingen af Pocket Instamatic kameraer med tilhørende Pakfilm nr. 110. I perioden 1972 til 1979 sendte man 14 Kodak Pocket Instamatic kameramodeller på markedet (Fig.17). De øvrige europæiske fabrikker sprang med på vognen, og hos Agfa Camera-Werk i München har jeg set, hvordan man med største akkuratease producerede og samlede disse egentlig forfinede små lommekameraer. Produktionsomkostninger var enor-

me, men af konkurrencemæssige årsager var salgsprisen holdt nede. Under en frokost sagde en af de ledende Agfa direktører, Dr Knapp, til mig: ”Ak ja. Vi lægger faktisk en 10 DM seddel i bunden af hver eneste kameraæske, før den forlader fabrikken” (Fig.18). Resultatet udeblev da heller ikke. Efter få år måtte man ganske enkelt opgive at producere kameraer på Agfa Camera-Werk i München.

Fig. 18.

Når man nævner et ”pocket kamera” hentydes der til, at dette kamera bestemt ikke skulle puttes i en bukselomme, tværtimod blev det båret i en skjortelomme, medens en fangsnor blev taget over hovedet, således at kameraet ikke røg på gulvet, hvis man bukkede sig forover. I USA nåede moden med det kropsnære tøj, der egentlig kunne føres tilbage til det berømte orkester The Beatles (1960 - 1970), endelig frem.

I USA mødte fotografering derudover en særlig modstand fra ungdommen, der med udløb fra Woodstock-bevægelsen, betragtede gensidig fotografering som et dekadent og uvedkommende udtryk for klassefremmedhed og kapitalistisk tankegang. Det let genkendelige og klumpede Instamatic kamera betragtedes derfor i disse kredse med en form for afsky, hvorimod Pocket Instamatic kameraer meget lettere kunne skjules i klæde- dragten (Fig.19). For at tilfredsstille markedet

Fig. 19.

måtte Kodak derfor i USA optage produktionen af Instamatic Pocket kameraer med tilnavnet "Extra". I alt drejer det sig om 16 forskellige kameraer, hvoraf de seneste gik i produktion i 1981.

Disc kameraer

I et stadigt forsøg på at opnå det "usete" og "ultramobile" kamera, kastede Kodak sig med de såkaldte disc-kameraer ud i et sidste krampagtigt forsøg på at beholde grebet om fotografien.

Tanken var, at man ville fremstille et amatørkamera der var så fladt, at det ville kunne puttes ned i en jakkelomme, uden at det ville kunne ses, at personen havde et kamera på sig.

I 1982 sendte man endnu et ganske fladt kamera på markedet, hvor 15 billeder var placeret langs kanten af en skive med en diameter på ca. 65 mm. Hvert billede var forskudt 24 grader fra sin nabo. Selve skiven var et stykke fotografisk film af samme tykkelse som en normal professionel planfilm, men da billedformatet kun var 8 x 10,5 mm, krævedes der særlige kopimaskiner for at udnytte disse farvenegativer, der samtidig arealmæssigt udgjorde blot 40% af negativerne fra et Pocket Instamatic. Disc kameras blev produceret helt op

Fig. 20.

til 1988 indtil Kodak erkendte, at denne løsning gav en utilfredsstillende billedkvalitet, og at salgstallene var ringe (Fig.20). Den dårlige billedkvalitet var allerede blevet erkendt, da Pocketfilmen 110 og de tilsvarende kameras blev markedsført. For at skjule den manglende skarphed begyndte Kodak at kopiere 110 Pocket Instamatic film på farvepapir med silkeraster-overflade. Da Agfas eget laboratorium i Glostrup ville gå i gang med samme rasterpapir, protesterede jeg mod denne form for falskneri. Silkeraster overflade har aldrig kunnet sælges i Danmark. Jeg havde ikke held til at standse falskneriet.

En tyv om natten

Den mobile fotografi blev ramt bagfra, da amerikaneren Edward Land pludselig og ganske uventet i 1947 demonstrerede sin direkte fotografiske proces ved et møde i Optical Society of America. Demonstrationen var kun forløberen for den gys, der indtraf i november 1948, hvor Polaroid Corporation begyndte at markedsføre sit Land Model 95 kamera og en tilhørende særlig film, type 40, hvor slutresultatet var sepiatonedede billeder, som fremstod ca. 1 minut efter at billedet var taget. Processen og metodikken blev generelt omtalt som "Instant-fotografi". Essensen af dette var skabelsen af den ultimative mobile fotografi hvor kamera, materialer og fremkaldelse fandt sted, medens brugeren stod med enheden i hånden (Fig.21).

Polaroid, som var grundlagt i 1937, havde oprindeligt polariserede produkter så som solbriller som sit hovedprodukt, men udviklede sig med lynets hast i en hel anden retning. Mr. Land var efter si-

Fig. 21.

gende blevet irriteret på sin datter, der efter en fotografering havde sagt: ”Ja, men far, hvorfor kan jeg ikke se billedet nu”. Mange havde i virkeligheden kun brug for to eller tre billeder til at bevise et eller andet. Men det skulle være nu. Derfor satte Edward Land alt ind på at gøre dette muligt.

Noget nyt var der egentlig ikke tale om, idet den belgiske kemiker André Rott allerede i 1939 havde fået britisk patent (BP 614,155/1939) på en proces, han havde udviklet hos Gevaert Photo Produkten NV. Hermed kom han to år før et lignende patent blev udtaget i Tyskland af Dr. Edith Weyde, (DRP 887,733/1941). I korte træk bestod metoden i det, der kaldes sølvsalt-diffusion. En proces der førte til det forretningsmæssige endog særdeles succesrige produkt Copyrapid. I 1974 ved det meget højtidelige 25 års jubilæum for denne proces’ introduktion, havde jeg mulighed for at veksle et par ord med den 72-årige Andre Rott. Han kunne bekræfte at have brevvekslet med Mr. Land angående mulighederne for at få processen til at virke med et højfølsomt negativ og med en normal fotografisk gradation. Det helt afgørende og patentérbare ved Polaroid kameraet var, at to meget nøjagtigt placerede metalruller inde i kameraet fordelte et oksidationsmedie fra en minipose på negativets overflade, som derefter pressedes mod positivet.

Da Polaroid i 1978 havde 21.000 ansatte, omsatte man for 21 mia. kroner. Herved kom Polaroid op

på omsætningshøjde med Agfa-Gevaert og Fuji. Men Kodak der ellers havde været markedsdominerende, blev for alvor bange for sin position. Skræmt af dette nye uhyre var Kodak derfor gået ind på instant-markedet (Fig.22). Patentmæssige stridigheder tvang dog Kodak til igen at forlade dette marked. Svigtende salg og fremkomsten af den digitale fotografi førte til, at Polaroid i 2001 måtte erklære sig konkurs, og Polaroid overlever i dag som et helt andet firma, kaldet Polaroid Originals.

Digital fotografi

Da slaget om disc-kameraer og instant-fotografi var på sit højeste var de digitale kameraer allerede ved at vinde fodfæste, især fordi der fremkom smartphones med indbyggede kameraer (Fig.23). Kodak forsøgte at slå igen med deres modeller EK8 og Partytime Instant. Hermed blev deres instant-kameraer så tynde som muligt, selv om man allerede havde disc-kameras.

Fig. 22.

Sammen med de private computere ændredes betingelserne voldsomt, og med de ganske flade og billedmæssigt avancerede Smartphones vil det være omsonst, at forsvare den analoge fotografi.

Hellere må man erkende, at den mobile billedregistrering har fundet nye veje og har løst problemet ad elektronisk vej. I sidste ende har denne udvikling medført at både Kodak og Agfa er forsvundet fra den billedmæssige verden. At begge firmaer lever videre i andre sektorer herunder den grafiske og den medicinske er en helt anden sag.

Litteratur

Jim & Joan McKeown: ”Collectors Guide to Kodak Camaras”
 ”The Life and inventions of Edison”, A Series of 124 Articles by A. & W.K.L. Dickson, Cassier’s Magazine 3 (nov. 1892 p.3 et seg.)
 Wikipedia: Polaroid Corporation
 Wikipedia: Eastman Kodak

Fig. 22.

Snitbilledsøgerens oprindelse

Klaus-Eckard Riess

Opfinderen Lucien Dodin
© Jean-Daniel Dodin

Artiklen er til en stor del baseret på et udførligt indlæg af **Rémy Lecolazet** i Club Niépce Lumières tidsskrift "Res Photographica". Remy Lecolazet fortjener både anerkendelse og tak!

Alle os gamle drenge, som elskede at fotografere med vort analoge spejlreflekskamera, og måske gør det endnu, har haft megen fornøjelse af snitbilledsøgeren, som garanterede os en nøjagtig afstandsindstilling og skarpe billeder.

Det var i slutningen af halvtredserne, at jeg i den dejlig lyse og klare søger i Contaflex I første gang fik øje på et snitbillede. I dag ejer jeg både et Praktina kamera fra 1953 og et Edixa Reflex fra 1956, der begge er forsynede med snitbillede i matskiven. Selvfølgelig blev det første Nikon F i 1959 ligeledes født med snitbillede i søgeren.

Da Contaflex I kom på markedet i 1953, pralede Zeiss Ikon AG med hele to koblede afstandsmålere, fordi der befandt sig en matskivering omkring snitbilledprismene. Exakta-litteraturen talte derimod om *Meßlupe*, medens den mest korrekte tyske betegnelse var *Schnittbild-Entfernungsmesser*. På engelsk benævner man systemet *split-image* eller *split-prism focusing*. Franskmændene kalder det *télémetre à champ coupé* eller *stigmomètre*. Og det fører os til sagens kerne, fordi snitbilledsøgeren er en fransk opfindelse fra 1943.

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
—
MINISTÈRE
DE L'INDUSTRIE ET DU COMMERCE
—
SERVICE
de la PROPRIÉTÉ INDUSTRIELLE

BREVET D'INVENTION

Gr. 17. — Cl. 3.

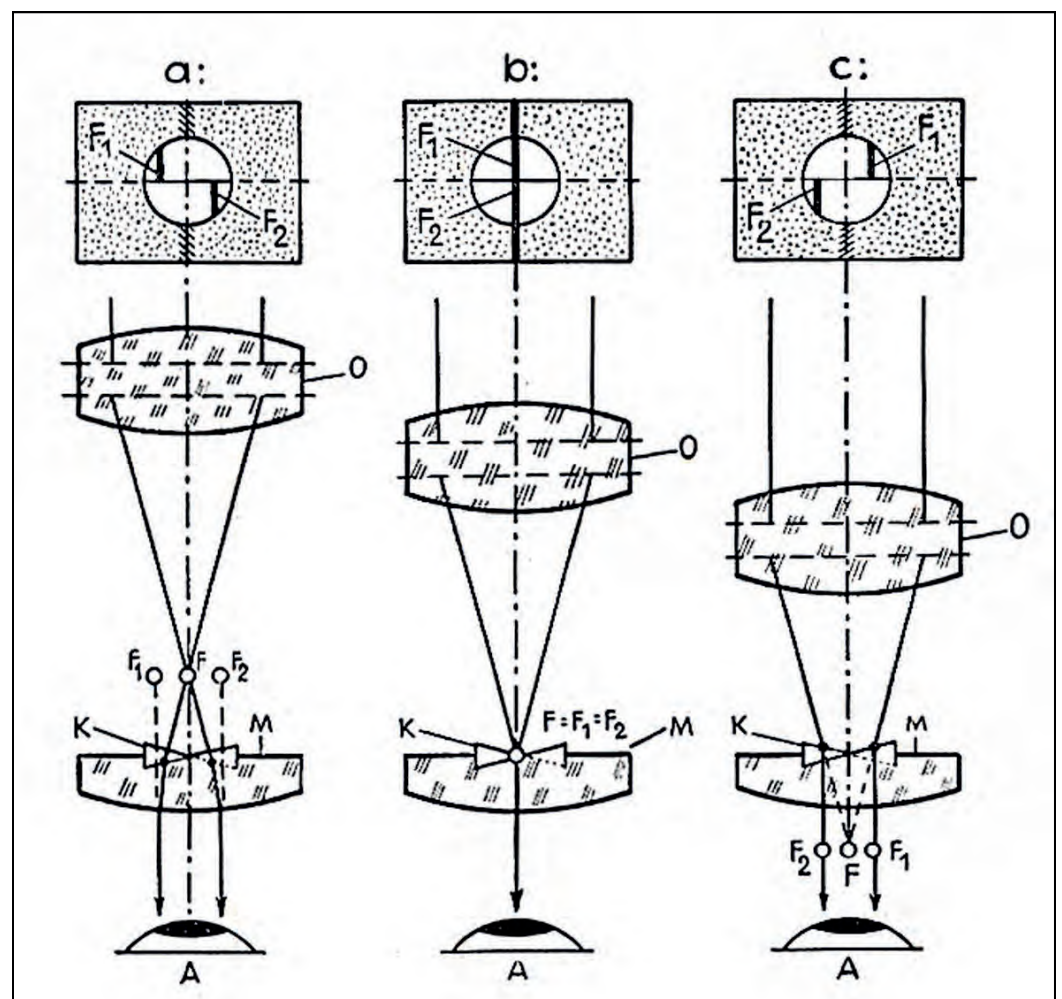
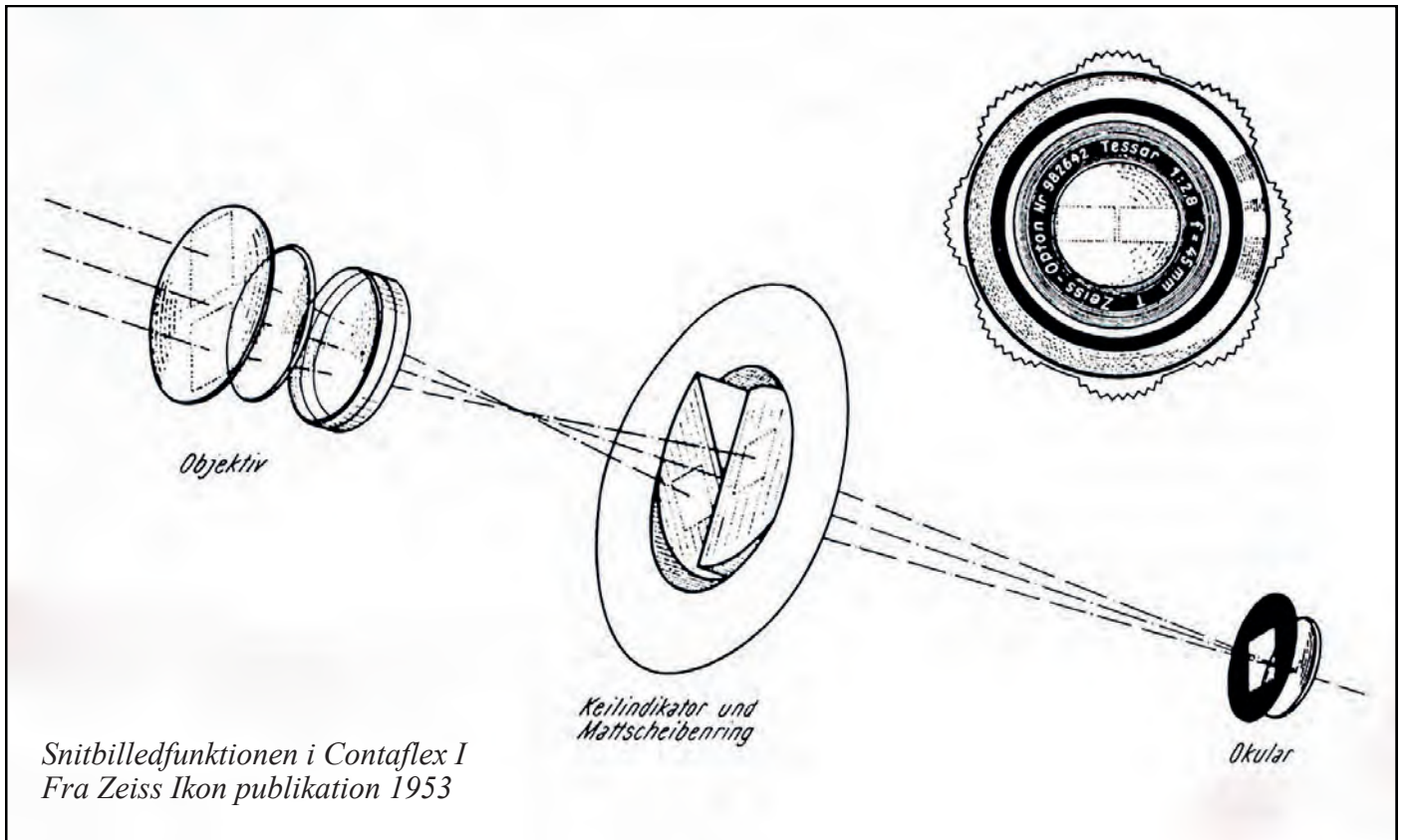
N° 982.966

Perfectionnement aux appareils photographiques.

M. LUCIEN-JULES-ÉMILE-ANDRÉ DODIN résidant en France (Loire-Inférieure).

Demandé le 9 août 1943, à 15 heures, à Paris.
Délivré le 7 février 1951. — Publié le 18 juin 1951.

Schematische Darstellung der Wirkung der Meßlupe.

Snitbilledsøgerens princip.

Fra "Exakta Kleinbild-Fotografie" 1956.

Det originale franske patent af 9. august 1943
Deutsches Patent- und Markenamt (DEPATISnet).

Snitbilledet i Praktina 1953.
© Klaus-Eckard Riess.

Gaven fra Zeiss Ikon AG, Contaflex II 1955.
© Jean-Daniel Dodin.

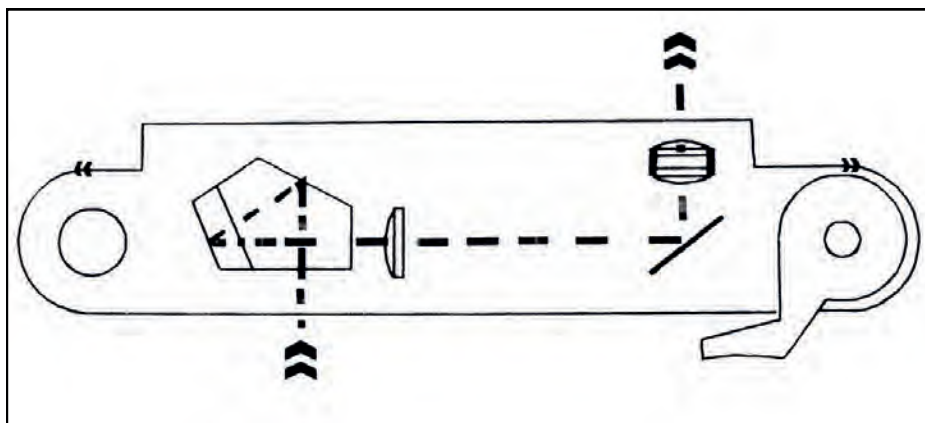
To halvmåneformede prismekiler er monteret modsat i midten af kameraets matskive. Disse to prismer skærer billedet i to dele, som er forskudte mod hinanden. Ved indstilling af kameraets objektiv på korrekt afstand falder de to dele sammen til et korrekt billede (koincidens). Systemet fungerer ved alle objektiver og brændvidder. Dette princip er let at forstå, men svært at udføre, mente den geniale opfinder Lucien Dodin (1900 – 1989), som vi kan takke snitbilledsøgeren for..

Han blev født den 1. oktober 1900 som søn af lægen og borgmesteren i Challans en Vendée. Efter et studium og arbejde som arkitekt tvang en skilsmisse og den økonomiske krise i 1929 ham til at lave om på tilværelsen. Nok var han blevet fattig, men nu følte han sig fri til at realisere sin gamle drøm. Allerede som ung havde Lucien Dodin drømt om at blive opfinder og konstruktør af optiske instrumenter. Opfindelse bliver hans levebrød og han kommer til at lægge navn til et utal af patenter. I Deutsches Patent- und Markenamts data-

bank er 61 franske og tilsvarende udenlandske patentanmeldelser og patenter registreret, som nævner Lucien Dodin som opfinder og patentindehaver.

I 1942 får han betaling som rådgivende ingeniør hos firmaet OPL (Optique et Précision de Levallois), der er kendt som producent af Foca kameraser. Allerede tidligt under krigen finder Lucien Dodin frem til formelen for snitbilled-afstandsmåleren, som han får patenteret den 9. august 1943.

Kort efter krigens afslutning kommer han i kontakt med det schweiziske firma Pignons SA, som er ved at udvikle SLR-kameraet Alpa Alnéa. Men Lucien Dodin geråder i konflikt med de efter hans mening flegmatiske schweiziske teknikere, og må konstatere: *I fototeknikken er optikerne en plage for mekanikerne, medens mekanikerne er en plage for optikerne!*

Tegning af afstandsmåleren i Diax-Reflex.
Grafik Hans Grether.

SLR-prototypen DiAx-REFLEX.
© Peter Geisler, Schopfheim, DE.

Fra 1947 til 1956 arbejder Lucien Dodin for det franske firma Alsaphot og konstruerer det meget bemærkelsesværdige og ekstremt sjældne 24x24 mm kamera Alsaflex samt 6x9 cm kameraet Alsaphot Cyclope, der bogstavelig talt vender op og ned på placeringen af filmen i forhold til objektivet. I disse kameraer gør han brug af snitbilledsøgeren, medens han underskriver de første kommercielt vigtige aftaler med Agfa og med VEB Carl Zeiss Jena. I 1954 betaler det østtyske firma ham 6 millioner (gamle!) franc for tilladelsen til at benytte princippet i Exakta og Praktina. En lignende kontrakt, som med tyskerne, underskriver Lucien Dodin i september 1956 med Pignons SA, der vil udstyre det nye Alpa 6 med Dodins afstandsmåler. Aftalen bliver, at Pignons SA betaler Lucien Dodin 20 schweizer franc per apparat ved en produktion af 200 kameraer om året, 8,80 franc pr. stk. ved over 200 årlige kameraer, og 2,30 franc stykket hvis produktionen overstiger 500 stk. årligt.

I 1954 havde DiAx-Kamera-Werk i Ulm overtaget agenturet for Alpa kameraerne fra Pignons SA. Denne forretningsforbindelse medførte at DiAx fik lov til at anvende afstandsmåleren fra Pignons SA, selvfølgelig med Lucien Dodins accept. Et nævneværdigt honorar har Lucien Dodin næppe opnået ved denne licens.

Peter Geisler beretter at der i DiAx-Kamera-Werks slutfase i 1957 blev udviklet et DiAx-Reflex kamera med snitbilled-afstandsmåler, hvortil Schneider Kreuznach leverede 6 stk. objektiver Xenar 2,8/45 mm. Derimod har man kun kendskab til én eneste prototype af DiAx-Reflex kameraet. En serieproduktion kom ikke mere i gang.

Det lykkedes også Lucien Dodin at forhandle en kontrakt med Kodak i Tyskland, som betalte 1.250.000 franc for retten til at benytte Dodins snitbilledsøger i Retina Reflex. Derudover kom en licensaftale istand med Rolleiflex og ligeledes med to unavngivne japanske firmaer. Også andre vesttyske kamerafabrikker udstyrede på dette tidspunkt deres SLR-kameraer med snitbilled-afstandsmåler, uden at det vides, under hvilke forudsætninger de var berettiget dertil.

Man kan få det indtryk, at Zeiss Ikon AG i Stuttgart ved lanceringen af det epokegørende Contaflex I i 1953 bevidst eller ubevidst har overset, at snitbilledet i kameraets lyse søger oprindeligt var en fransk opfindelse.

Åbenbart går problemet først op for franskmændene, da man bliver gjort opmærksom på en stor amerikansk Zeiss Ikon annonce for Contaflex i januar 1954, hvor ”a split-image optical range finder” står omtalt. Det får Paul Block, den franske importør af Zeiss Ikon kameraer, til at reagere skarpt.

Enden på den spegede sag bliver, at Lucien Dodin selv rejser til Stuttgart, hvor han den 30. april 1955 underskriver en kontrakt og samtidigt får udbetalt 25.000 DM. Udbetalingen signeres af firmaets finansielle direktør Alfred Simader, som året forinden var vendt tilbage fra en mangeårig deportation til Sibirien. Efter den opnåede aftale møder Lucien Dodin foruden Alfred Simader også andre ledende medarbejdere, deriblandt udviklingschefen Hans Rühle og konstruktøren af Contaflex, Edgar Sauer.

Til bekræftelse af det i venskab indgåede forlig får Lucien Dodin foræret et Contaflex II med serienummeret E 20597. På kameraet var blevet indgraveret: A.M. DODIN Souvenir amical 29.4.55.

I tilbageblikket på sit lange, begivenhedsrige og virksomme liv måtte Lucien Dodin resumere, at han sikkert ind imellem var blevet snydt og udnyttet af de store kamerafabrikker. Til gengæld erkendte han med tilfredshed, at han selv havde haft en ræv bag øret og fået gavn af sin egen snedighed. Som man siger i Frankrig: ”à malin malin et demi”, hvilket betyder ”med ræv skal man ræv fange”.

Kilder:

Res Photographica No. 199, Juin 2017.

Photographica Cabinet Nr. 2, Nr. 13 og Nr. 73.

Website: www.dodin.org/luciendodin

Fotograf H.P. Jacobsens 8x8 lysbilleder

Ann Vibeke Knudsen

Æske med lantern plates fra fotografen.

Vores billedgruppe-tovholder, Gerhard Ryding, besøger sammen med Ole Hesager (som også er billedsamler) Bornholm mindst to gange hvert år. De hjælper deres familie på øen med at åbne og lukke et gæstgiveri. Men der bliver også tid til at køre øen tyndt for at lede efter gamle billeder, og de fortæller selvfølgelig alle, de kommer i nærheden af, hvad deres passion er: "Gamle billeder".

Frokostbordet. 8x8 lysbillede. Et rigtigt dejligt billede. Måske fotograf H.P. Jacobsen, mellem 1900 og 1908. Vi ved ikke hvordan H.P. Jacobsen så ud. Kan det være ham med hustruen, Marie Elisabeth Christensen, f. 1878 i Sandvig? De blev gift i 1905.

H.P. Jacobsens atelier, Havnegade 17 i Allinge, opført 1904. Foto på Bornholms Museum.

Det var der en herre i Allinge, Ferd. Andersen, der have hørt, og han havde da nogle 8x8 lysbilleder – lantern plates – som han tænkte Gerhard kunne få. Måske skulle de på museum eller arkiv. Billederne havde giveren haft liggende i mange år, de stammede fra et hus i Strandgade 1 i Sandvig, hvor man i 1967 havde ryddet et dødsbo. Efter fotografen H.P. Jacobsen. Og se, det gjorde pludselig samlingen lidt mere interessant end hvad en samling gamle 8x8 lysbilleder normalt gør.

Jeg fik lov til at scanne billederne, og der åbnede sig nu en verden, der fortalte om en fotografs levebrød i det første årti af 1900-årene.

Hans Peter Jacobsen var født i 1875 i Bodilsker på Sydbornholm. Hvor han havde uddannet sig som fotograf, ved vi ikke. Hvornår han startede som fotograf, ved vi heller ikke! Men han købte i hvert fald i 1904 en udstykning midt for Allinge Havn og her byggede han sit fornemme atelier. I februar 1905 blev han gift med Marie Elisabeth Christensen, f. 1878. Hun var datter af overlærer og den kongeligt udnævnte borgmester i Allinge-Sandvig 1901-1907, Ole Christensen og Louise Andrea f. Wagner. Han blev godt gift.

Han var myreflittig, fotograferede portrætter, grupper, bygninger og prospekter, panoramaer, stereobilleder. Alt muligt. Han må have anskaffet sig et godt udstyr. Fik trykt postkort og stereoskopbilleder på eget forlag og fremstillet lysbilleder. Men, i 1908 gik det galt, han gik fallit, og svigerfar, der ikke længere var borgmester, kunne åbenbart ikke hjælpe. Hvad der videre skete, ved vi ikke. Ægteparret flyttede til Rønne, han fik agentur i isenkram og papirvarer. Han var senere i København, men flyttede tilbage til Sandvig i 1930, blev gift igen. Bygningen med fotoatelieret blev overtaget af boghandler Marie Rønne, der lejede atelieret ud til forskellige fotografer de følgende år. Der var flere ejere inden det i 1926 blev overtaget af fotograf Alfred Kjølner.

I Gerhards lille samling af lysbilleder – flere er sirligt håndkolorerede – er først og fremmest motiver af Hammershus, af badelivet på Nordbornholm og enkelte andre turistbilleder.

Den lille samling bornholmske lysbilleder, 27 stk., vil Gerhard lade blive på Bornholm og overdrage til et lokalt arkiv. De kan ses på hjemmesiden:

<http://www.bornholmskefotografer.dk/8x8-lys-billeder-hp-jacobsen.html>.

Håndkoloreret 8x8 lysbillede af Hammershus ca. 1900-1908, foto H.P. Jacobsen.

Håndkoloreret 8x8 lysbillede af Hammershus ca. 1900-1908, foto H.P. Jacobsen.

Det tyske kronprinspars besøg på Bornholm i juli 1905

Badeliv på Bornholm, ca. 1900-1908, foto H.P. Jacobsen.

Badeliv på Bornholm, ca. 1900-1908 - nu i farver, foto H.P. Jacobsen.

Venstre side nederst: Tyske gæster (?), som benyttede Blanchs Hotel, som lå til højre med udsigt over havet og Hammershus. I baggrunden Hammerhavnen, som blev etableret først i 1890'erne for tyske penge til udskibning af granitten fra Hammeren.

Mellem Asahiflex og Spotmatic

Harald Schwarzer

Pentax M42-modeller uden belsyningsmåler

Oversat af Klaus-Eckard Riess

Tiden efter anden verdenskrig var for taberstatene en tid til opbrud. Efter ødelæggelserne gjaldt det om at opbygge og producere for at komme den stigende efterspørgsel i møde. Det vedrørte alle industrivarer og således også optik- og kameraindustrien i Tyskland og Japan. Jeg selv (årgang 1955) har oplevet denne tid som lille dreng og gjort mine første fotografiske erfaringer med Agfa Synchro Box, senere med Praktica super TL og som studerende til sidst med Nikon FM.

Det originale Asahi Pentax fra 1957 er i dag meget eftertragtet af samlerne. Dejlig kompakt, med fast indbygget søgerprisme, men endnu uden automatisk springblænde.

Kærligheden til de japanske kameraer varer ved - disse kvalitetsprodukter fra det fjerne øst fascinerer mig som samler. Da de kun sjældent blev tilbudt og solgt i 50'ernes og 60'ernes Tyskland, er de i dag ikke altid nemme at finde. Og netop dette betyder charmen ved at samle.

Asahi Optical Company (AOCO) var engang verdens største kamera- og objektivproducent (i tiden med de legendariske Spotmatic kameraer og Takumar objektiverne), men har alligevel ikke

kunnet overleve og blev for en del år siden overtaget af Ricoh. I 1954 var AOCO stadig trendsetter, idet Asahiflex IIb var det første etøjede spejlreflexkamera med automatisk tilbagesvingende spejl. Betaget af kameraets kvalitet skildrer Alexander Decker det i sin artikel i *PHOTODeal* III/2004.

Til gengæld er den historiske sammenhæng med udviklingen i Østtyskland emnet for et bidrag af Alexander Schulz i *Photographica Cabinet* Nr.45 fra 2008.

Også Frank Mechelhoff har et indgående kendskab til de tidlige Asahi Optical kameraer. Således finder man på hans website (www.klassikcameras.de/Pentax_AP.html) billedet af en i 1955 i Japan fremvist Asahiflex prototype med pentaprisme og M37 objektivgevind, i lighed med Asahiflex modellerne med skaktsøger. Selv en hurtigfremtræksarm er prototypen udstyret med.

I maj 1957 blev det første Asahi Pentax med M42-objektivgevind præsenteret, der i dag af samlerkredse betegnes som Original Pentax eller kun AP.

Hvorfor prototypen endnu havde heddet Asahiflex, kan læses hos Alexander Schulz. Han skriver: "Pentacon Dresden protesterede straks imod navnet Pentax, som DDR havde fået beskyttet sammen med en række lignende navne. Allerede i 1954 var der blevet fremstillet en prototype af et Pentax 24x36 med udskiftelig kassette (prototypen findes i dag i Technische Sammlung Dresden). Da Pentax-projektet ikke blev fulgt op i DDR, var Pentacon til at handle med og solgte navnerettighederne for Pentax til Asahi Optical." Alexander Schulz viser i sin artikel også billedet af et Asahi Pentax, som var beregnet til det sydafrikanske marked.

Designet og kompaktheden (størrelse 145x92x50 mm, vægt 580 g) virker den dag i dag moderne og tjente i tiden der fulgte som forbillede for mange SLR-kameraer - også af andre producenter. Pentax AP blev kun fremstillet i et år og er derfor sjældent. Frank Mecheldorffs eksemplar med serie-nr. 148020 og med DIN-gravering i stedet for ASA må være et enkeltstående tilfælde.

Basisudrustningen på et Asahi Pentax AP var et Takumar 1:2,4/58 mm Objektiv eller et 1:2,2/55 mm, særlig eftertragtet er derimod det lysstærke 1:2,0/58 mm. Alle disse Takumar Objektiver var udstyret med forvalgsblænde. Det betyder at man først valgte den ønskede blænde (f.eks. 5,6) og dernæst med en anden blændering indstillede på største åbning (f.eks. 2,2), for at få mest muligt lys i søgeren til fokuseringen. Når afstandsindstillingen er foretaget, drejes anden blændering tilbage indtil den stopper ved den først valgte blænde. Søgebilledet i Pentax AP er dejlig lyst, takket være fresnellmatskiven, som omgiver det centrale matskiveområde. Knap 20.000 kameraer af denne type solgte AOCO på et år, heraf ca. 1/3 som Tower 26 på det amerikanske marked.

Kun et år senere kom allerede to nyudviklinger på markedet - Pentax K og Penax S. I hvilken rækkefølge, har jeg ikke helt kunnet finde ud af. Men betragter man på en norsk samlers hjemmeside (www.pentax-slr.com) detailfotografierne af området nedenfor kameraets svingspejl, så bliver de konstruktive forandringer tydelige i forhold til AP modellen. I Pentax S er to tappe skruet fast i bunden af kamerahuset, og Pentax K har derudover en bevægelig smal plade til aktivering af objektivets blændemekanisme. Bortset fra det har begge modeller stadig to adskilte hjul til indstilling af korte og lange lukkertider, hvor trinene dog er blevet ændret til 1/500 - 1/250 - 1/125 - 1/60 - 1/30 - 1/15 - 1/8 - 1/4 - 1/2 - 1 sek.

Pentax K med Auto-Takumar 1,8/55 mm. Den udvendige pal til spænding af springblænden ses tydeligt ovenpå objektivet.

Pentax S2 super med Super-Takumar 2/55 mm. Bemærk at indstillingen for de korte og de lange lukkertider nu er samlet i én knap på toppen af kameraet.

Pentax SV med indbygget selvudløser.

Pentax S – succes i flere varianter

Var Pentax S mon en forbedret AP eller bare en billigudgave af model K? Hvem ved det nøjagtigt? Til Pentax K hørte en ny serie objektiver med indvendig blændemekanisme - kaldet Auto-Takumarer. De har en udvendig pal, som efter at blændestørrelsen er blevet valgt, bruges til at spænde blænden fast i fuld åben stilling. Ved tryk på udløseren farer den førnævnte smalle plade nede i kamerahuset frem og påvirker en pind i objektivet, som lader blænden springe i den ønskede position. Det lyder kompliceret, men det sker lynhurtigt og er i de efterfølgende år blevet en vigtigt konstruktionsdetailje i utallige M42-kameraer.

Pentax S blev formentlig leveret med alle de forvalgs-Takumarer, som endnu var på lager på dette tidspunkt, oftest sandsynligvis med det prisgunstige Takumar 1:2,2/55 mm. Det nyudviklede Auto-Takumar 1:1,8/55 mm kom som standard-objektiv med Pentax K (i USA Tower 29) og blev også leveret som forvalgs-Takumar med Pentax S (i dag meget sjældent).

Kun Pentax S blev videreudviklet. Konstruktorerne havde konstateret, at blændemekanismens fjeder-spænding faktisk var overdimensioneret og at et meget mindre fjedertryk var tilstrækkeligt til at åbne og lukke springblænden. Dette betød fødslen af den fuldautomatiske springblænde. De dermed udstyrede objektiver kaldtes Super-Takumar og blev produceret fra 1960 af. Disse objektiver blev

solgt sammen med Pentax S2, som havde fået samlet indstillingen af de korte og lange lukkertider i én knap på toppen af kameraet. Efter S2 fulgte S3 med 1/1000 sek. som korteste lukkertid. Igen et år senere kom top-modellen Pentax SV med indbygget selvudløser. Denne blev spændt igennem en højredrejning af den riflede ring under returspolingsknappen og startet ved tryk på en lille knap på topdækslet.

Et kuriosum er den mere beskedne Pentax S1a uden selvudløser og med en korteste lukkertid på kun 1/500 sekund (officielt). Men drejede man indstillingsknappen videre til næste klik, fik man alligevel 1/1000 sek. frem.

Som tilbehør fandtes en belysningsmåler, som kunne sættes på alle alfanumeriske Pentax S modeller.

I USA blev kameraerne solgt som Honeywell Pentax H1a, 2 og 3.

Vor norske samlerkollega viser mange af disse varianter på sin hjemmeside:

www.pentax-slr.com.

Artiklen stammer fra PHOTODeal/II 2018.

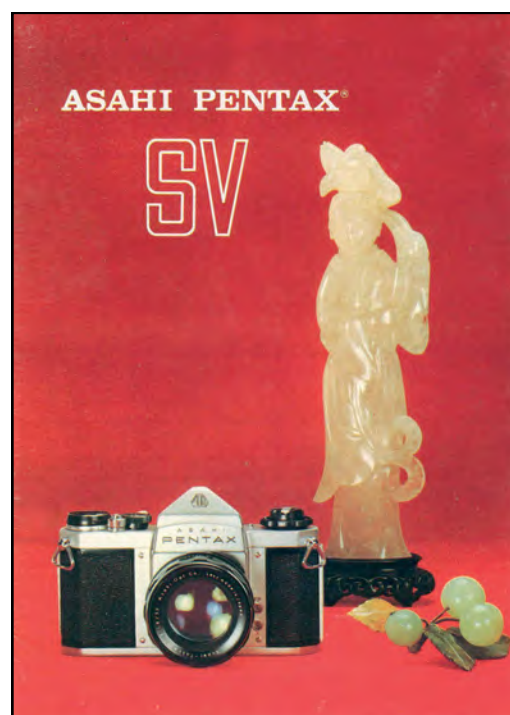
Andre links:

www.pacificridgephotography.com/Photography/Gear/Pre-1960-Asahi-Cameras

www.klassik-cameras.de/Pentax_AP.html

Den sorte (sjældne) Pentax S1a med påsat beligningsmåler.

Med blitzlys og riffel

Klaus-Eckard Riess

Elfr. Zimmermann, phot. 1904.

R. Voigtländers Verlag, Leipzig 1904.

Guillén

Oprydningen i en god vens kælder beredte mig fornylig helt uventet en overraskelse, idet den mere end et hundrede år gamle tyske bog *"Mit Blitzlicht und Büchse"* kom i min besiddelse. Bogen blev forfattet i 1904 af den tyske storvildtjæger, naturforsker og fotograf Carl Georg Schillings (1865 – 1921).

På bogens 560 sider, illustreret med i alt 457 små og store billeder, beretter forfatteren om sine mange oplevelser på ekspeditionerne i det tidligere Tysk Østafrika, som efter 1918 blev engelsk koloni og nu for længst har fået sin selvstændighed under navnet Tanzania. Schillings beskriver detaljeret de forskellige landskaber og naturen, samt dyrearternes liv og særkende, men han kommer også ind på de indfødtes liv, på politiske og samfundsmæssige forhold og på det omsiggribende krybskytteri. Han sigter meget på dyrearternes bevarelse.

Carl Georg Schillings (1865 – 1921).

Schillings nedlægger også dyr, dog ikke for at samle trofæer, men for at bringe studieobjekter hjem til Berlin. Ligeledes sender han indfangne dyr på rejse til Berlins Zoologiske Have. Han opdager nye fuglearter og insekter, og han hædres i 1901 ved at få opkaldt en nyopdaget tægeart efter sig (*Ixodes schillingsi* Neumann).

Fotohistorisk er Carl Georg Schillings særdeles interessant, fordi han er én af de allerførste fotografer, der tør bevæge sig ud iblandt Afrikas vilde dyr for at indfange dem med linsen. Dette er ikke alene farligt, men også temmelig vanskeligt. Datidens kameraer var jo endnu ikke særlig nemme og hurtige til at håndtere. Han får dog et godt og nært samarbejde med C.P. Goerz i Berlin, der stiller sit laboratorium til rådighed og forsyner ham med både håndkameraer og store telekameraer, alle selvfølgelig med Goerz objektiver. Schillings gør dog opmærksom på, at bogens billede af Afrikas højeste bjerg Kilimanjaro er taget med et Carl Zeiss teleobjektiv fra en afstand på 50 kilometer. De negativformater, som han benytter sig af ved sine optagelser, er 9 x 12 cm og 13 x 18 cm.

Carl Georg Schillings kommer på den dengang helt enestående idé, at tage blitzbilleder om natten af dyrene i vildmarken. Forinden må C.P. Goerz igen træde til og eksperimentere med store magnesiumblitz. Det foregår ikke helt uden uheld, idet der sker utilsigtede eksplosioner, som beskadiger selv tunge metaldele af udstyret.

Hvilke chok de ved vandløbene i Afrika fredeligt drikende zebraer, næsehorn, leoparder og gazeller får ved disse lysglimt og brag, står hen i det uvisse. De er vel sprunget forskrækkede til alle sider. Men som bogen viser, får Schillings sine billeder i kassen. Utiltalende virker de situationer, hvor han har bundet en værgeløs tyr eller et æsel som lokkemad for rovdyrene til et træ. Dog nævner han, at disse dyr i forvejen var syge af tsetsefluens bid og kun så en langsom og kvalfuld død i møde. Til gengæld gør et hurtigt løvebid i nakken det af med dem på mindre end et sekund. Ifølge Schillings har mennesker, som blev dræbt af løver, sjældent givet en lyd fra sig, fordi det er gået så hurtigt.

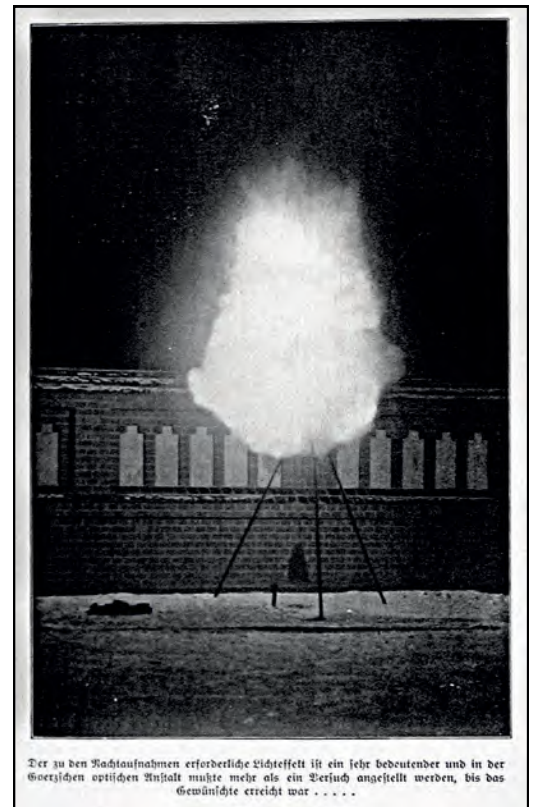
Billederne her i artiklen kan desværre ikke blive bedre end de fremtræder i den gamle bog. Desuden skriver Schillings, at man skal betragte dem lidt på afstand, fordi de også er taget med teleobjektiv på lang afstand.

Kilde:

C.G. Schillings:

"Mit Blitzlicht und Büchse", 3. Abdruck.

R. Voigtländer Verlag in Leipzig 1907.

Goerz Spiegel-Reflex-Jagd-Ango Camera.
© Lawrence J. Gubas "Zeiss and Photography"

*Ekspériment med magnesiumblitz hos
C.P. Goerz i Berlin.*

En flok zebraer ved vandhullet.

Bundet æsel og plettet hyæne.

Impallaer ved vandhullet.

En tørstig leopard.

Næsehorn med unge.

*Rastepause.
Bemærk det store C.P. Goerz telekamera.
I alt er der 130 mennesker med på ekspeditionen.*

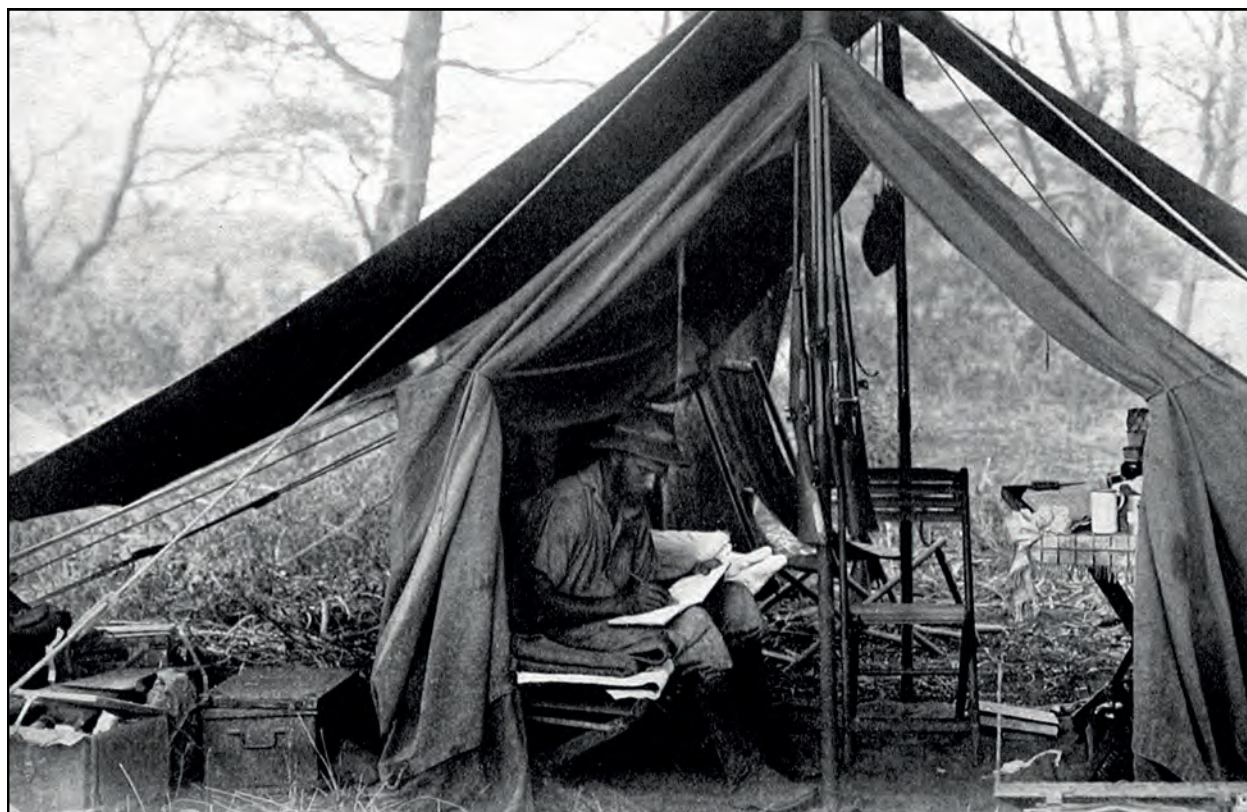
Grib på flodhestekranie.

Meine photographische Ausrüstung war recht umfangreich und in zahlreichen Kisten verpackt.

Den omfangsrige fotografiske udrustning.

Forfatteren i sit telt.

Orgeich phot.

Der Verfasser in seinem Zelte.

*C. G. Schillings phot.**R. Voigtländers Verlag, Leipzig 1904.*

Angribende elefant bryder sammen efter at være blevet ramt af riffelskud.

Kilimanjaro fotograferet af C.G. Schillings på 50 km afstand med et Carl Zeiss teleobjektiv. Specifikationerne melder historien intet om. Formentlig har Schillings benyttet et Carl Zeiss Magnar 45 cm eller 80 cm, begge med lysstyrke 1:10.

*C. G. Schillings phot.**R. Voigtländers Verlag, Leipzig 1904.*

Fotografernes ”forliste” billeder

Ann Vibeke Knudsen

De bornholmske kyster er vidunderlige en stille, solrig dag. Og der er ikke noget bedre end at hoppe i vandet fra klipperne, når vandtemperaturen har sneget sig op over 20 grader. Eller i en havkajak følge klippekysten og opleve den storslåede natur med det rigeste fugleliv.

Men når efterårs- og vintersæsonen ændrer det idylliske til voldsomt vejr med tårnhøje bølger og farlige brændinger, så får man respekt for havet. Flere af de bornholmske fotografer har ladet sig inspirere af havet, af livet ved havet, sommer som vinter, af det voldsomme vejr, isformationerne og stormene. Overvældende billedoplevelser.

Gottlieb Stöckel, 1839-1889, fotograf i Rønne 1864-1888. ”Robert af Rønne, forlist i stormfloden i Allinge Havn 13. november 1872”.

Den bornholmske kyst er markant forskellig øen rundt. Der er en stejl og barsk klippekyst mod nord og en flad kyst med sandbund i syd. Den sidste var den farligste! Dueodde – som nogen tolker som ”Dødens Odde”. Og her, ved Snogebæk, skete de fleste strandinger og forlis på Bornholm. Derfor findes fra gammel tid et velorganiseret redningsvæsen i Snogebæk, men det er også her flest sømænd og redningsfolk har endt deres liv i havet.

Skibskatastrofer, forlis og voldsom druknedød har trukket i fotograferne. Forfærdeligt har det været, men pirret nysgerrigheden – og billederne kunne sælges. Det er det, der er baggrunden for en særudstilling på Bornholms Museum, hvor man er dykket ned i et meget righoldigt fotoarkiv og har fundet nogle af de mest dramatiske billeder frem.

1872

Natten mellem 12. og 13. november 1872 oplevede Bornholm – ja en stor del af de danske, østvendte kyster – den voldsomste stormflod i mands minde. Datidens små havne ydede ikke beskyttelse for fiskerbåde og sejlskibe, og var man på havet, ja så kunne det ende i en ren katastrofe. Meteorologiske vejrvarslinger vidste man endnu ikke hvad var. Især Lolland blev hårdt ramt, men også Bornholm fik sin del. Her omkom syv søfolk i tre forlis. Der forliste 14 større fartøjer ved Bornholm. I alt omkom 80 personer i hele Danmark. 427 sejlskibe og 23 dampskibe forulykkede under stormen.

"Næste Dag er der intet af Nattens mørke Drama at se eller høre. Intet fortæller derom uden stundom nogle ilanddrevne Planker, men denne Tavs-
hed er mere talende end mange Ord. Hvor mangt et Menneskeliv, der i Natten mellem den 12de og 13de November sporløst er forsvundet i Østersøens Bølger, vil Ingen nogensinde fortælle os." (citater fra Beretning om stormfloden, 1873).

Skonnerten blev kastet op på kajen i Allinge Havn med sådan en kraft, at den borede sprydet ind gennem muren til en gård. Skibet lå ved kajen, da stormen begyndte, og det led store skader på rig og skrog. Det blev senere bjærget og bragt til Rønne for at blive repareret. På billedet ses også den sønderslåede havn og Allinge Mølle, der mistede vingerne i stormen. Fotografierne af Robert af Rønnes forlis er blandt de første, fotografiske dokumentationer af en stranding på Bornholm. Fotograf Støckel var den første fastetablerede fotograf på Bornholm.

1901

S/S M. Davidsen blev bygget 1891 til Det Østbornholmske Dampskibsselskab og solgt 1919 til Island. Den strandede 24. maj kl. 17.30 i tæt tåge ved Hammeren, mellem Åsand og Lille Fyr - stedet hed "Davids Plads" efter en tidligere stranding - på rejse fra Nexø til København. Alle blev red-

Bendt Kjøller, 1846-1908, fotograf i Allinge 1890-1908. "M. Davidsens forlis i 1901".

det på nær en hest og nogle høns. Den blev bragt flot 2. juni af Svitsers S/S Em. Z. Svitser - efter sprængning af klippen ved agterskibet, som vi ser på billedet.

1905

En nat i begyndelsen af oktober 1905 strandede den finske fuldrigger "Earl of Zetland" på de bornholmske klipper syd for Vang. Den var på rejse fra Sundswall til Sydafrika med tømmer. Om morgenen kom hjælpen fra Hasle og Allinge Redningsstationer, og man fik med stort besvær mandskabet reddet i land. Man håbede, at

skibet kunne reddes, men vejret blev stadig dårligere og efter et par uger deltes skroget i to og lasten flød ind på land. Den 15. oktober gik skibet til bunds. Fotograf H.P. Jacobsen fotograferede for at fremstille postkort til sit eget Forlag. Netop i 1905 og årene der omkring var interessen for postkort helt i top i Europa.

*H.P. Jacobsen, 1875-1966, fotograf i Allinge 1900-1908. Earl of Zetland, 1905.
En stranding syd for Hammeren.*

*Næste side nederst:
Stormflod i Gudhjem 1904.*

*Skonnert Gazelle af Delfziel.
Strandet ud for indsejlingen til Allinge havn 2/11 1928.
Foto Alfred Kjøller. Privateje.*

*Lige så vidunderlig fredelig stranden er ved Skovly om sommeren, ligeså voldsom kan man opleve den om vinteren. Her er det fiskekutteren Erwin Büs 53 af Wüsum, der er strandet ved Skovlyåen 7. januar 1952.
Foto Erik Pedersen. Privateje.*

Billedgruppen

Gerhard Ryding

Mødereferater

Billedgruppen 27. september 2018

Af Lennart Weber.

Billedgruppens første møde efter sommerpausen var ikke helt så velbesøgt som tidligere. Men til gengæld var det et møde, der var fyldt med interessante informationer og to mini foredrag. Gerhard Ryding og Ann Vibeke Knudsen fortalte om et spændende fund af 8x8 dias, der fortrinsvis viste motiver fra Bornholm samt Tyskland før Første Verdenskrig. Præsentationen af billederne viste, at en stor del var håndkoloreret på en ganske smuk og nænsom måde.

Ann Vibeke Knudsen præsenterede os desuden for en fin samling visitkortbilleder, der var fundet i fine små fotoalbum, der angiveligt var fra 1860'erne og 1870'erne.

Flere medlemmer havde hen over sommeren fundet spændende ting på loppemarkeder, som de viste frem. Per Christiansen fortalte om to meget store samlinger af glasplader, som han var i gang med at scanne. Bl.a. en stor samling fra Fredensborg og en samling fra Holbæk med mange arbejdspladsbilleder.

Leif G. Jensen viste et glasplade stereobillede, som stammer fra Lumiere i Paris.

Andreas Trier Mørch fortalte om den spændende fotoproses, som praktiseres hos Lene Grindes Photoscope i Rigensgade i København med vådplade fotografier. Andreas måtte forholde sig i fuldstændig ro i 14 sekunder mens vådpladen blev eksponeret. Og det fine portræt af Andreas er udstillet hos Lene Grinde i Rigensgade.

Interessant fund af gamle glasplader

Torsdag d.25.oktober 2018

Af Tune Laug

Aftenens foredragsholder Uffe Mortensen har arbejdet som frivillig på Teknisk museum i 30 år, og kender museet og ikke mindst magasinerne særdeles godt. Museet har et magasin, uden vinduer, som kaldes "det sorte hul", - her opbevares diverse, bl.a. alle mulige jubilæumsskrifter. Nederst på en hylde havde Uffe observeret en lille trækasse med glasnegativer. Som gammel DFS-medlem holdt han glaspladerne op mod det søvnige neonlys. Men desværre: pladerne indeholdt "kun" en masse mennesker og 2 kirker...ikke så spændende på teknisk museum!

Men Uffe's nysgerrighed var vakt, - gad vide hvad der gemte sig af historier bag de skarpe og fine negativer. Uffe scannede dem ind og gik i gang med et større detektivarbejde. På et af billederne kunne han læse to Københavnske gadenavne: Rigensgade og Stokhusgade. På Rigensgade 19 ligger Jerusalemskirken som er en metodistkirke. I denne kirke virkede metodistpræsten Anton Bast fra 1906 til 1926, og han figurerer på rigtig mange af de ca. 70 glasnegativer som er optaget i perioden 1910 – 1922. Måske ikke så underligt, - Anton Bast var stærkt engageret i filantropisk arbejde blandt fattige og dårligt stillede, herunder optaget af afholdskampen mod drikkeri. Fra 1896 udgav og redigerede han bladet "Fyrtårnet" fra sit eget trykkeri. Anton Bast var meget dygtig til at agitere og samle penge ind, og han tog energisk initiativ til en række institutioner som var tilknyttet kirken, bl.a.: Alderdomshjem, tilbud til hjemløse, bespisning af børn, børnehave, spejdertrop, feriekoloni mv. Under ét kaldet "Centralmissionen." Med de mange fine og tydelige fotos tog Uffe os ca.100 år tilbage i tiden og belyste kirkens sociale arbejde som blev drevet med Anton Bast som bannerfører. Mange har formodentlig set og anerkendt Antons store engagement og indsats. I 1917 blev Anton Bast udnævnt til biskop for de Skandinaviske lande. I løbet af 1920'erne opstod der i kirkens regi en vis uro omkring Anton Bast, bl.a. hans økonomiske rolle vedr. indtjening fra trykkeri af "Fyrtårnet", og sammenkædning af

flere pengekasser. Det endte med en retssag, hvor Anton Bast blev idømt 3 mdr's fængsel, hvorefter han også mistede sit præste- og biskopembede. Et

hårdt slag for Anton, men også for kirken som mistede mange medlemmer og kom på falittens rand.

*Anton Basts metodistkirke
uddeler rugbrød.*

Uddeling af boller i magnesiumlys. Måske spejles magnesiumlyset på billedet bagerst i lokalet? Anton Bast står øverst til højre med hvid krave.

Søndagsskolen marcherer.

Så er kirken klar til at rykke ud, med både talerstol og "salmecykel".

Julearrangement i metodistkirken Jerusalem.

Kommende møder

Nellerødmanden

Torsdag d.28.februar 2019

Lennart Weber præsenterer sin nye bog om Nellerødmanden. Se nærmere beskrivelse under "Jyllandsmødet" d.2.2.2019.

Stereoskopi.

Torsdag d.28.marts

Peter Randløv genopliver det første temanummer om stereoskopi, Objektiv nr. 38, 1987. "Stereoskopi, at se rummeligt". Det bliver naturligvis med 3D billeder og krydret med nogle af de mest spændende billeder, der er kommet til de seneste år i Registrant over Danske Stereoskopbilleder.

Aftenen afsluttedes med "runden", hvor bl.a. Per Christiansen henviste til en flot fotoudstilling om tidlig fotografi på Moderna museet i Malmø, d.26.5.2018 – d.13.1.2019. Jan Rasmussen havde medbragt resultatet af en stor fælles indsats hvori han selv er skribent, en ny bog: "Lønstrup bio 100 år", - spækket med flotte farvefotografier og – filmlakater; 230 sider, 160 kr.

Se også: www.lonstrupcafe-bio.dk

Afslutningsvis et finurligt billed-spørgsmål fra John Phillip: Er der nogen der kender til et fotografi af en person der er født før 1746 ? Så er John interesseret i en kopi.

De arbejdsløse saver brænde, og bidrager hermed til kirkens mange velgørende tiltag - det kunne også være et måltid mad og en seng til dem selv.

To grønlandske piger i egnsdragter fotograferet af Jens Peter Conrad Eegholm Schaumburg ca. 1900.

En fotohistorisk rejse i Kong Leopolds "Uafhængige Congostat"!

Torsdag d. 25.4.2019.

Ann Vibeke Knudsen.

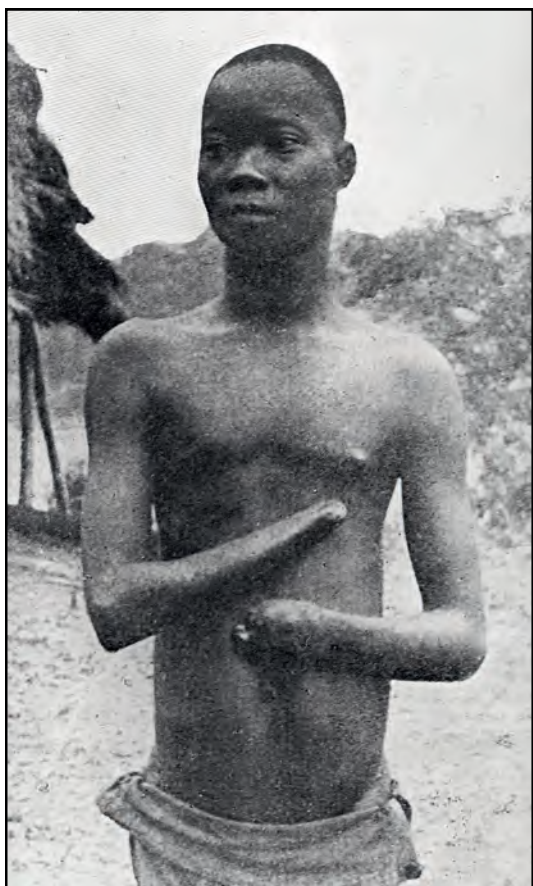
For en del år siden var jeg så heldig at arbejde med historierne om de skandinaver, der tog ansættelse i den belgiske konge, Leopolds "Uafhængige Congostat", fra den blev "grundlagt" i 1885 til den blev belgisk koloni i 1908 – og til 1960. Nogle af jer kender lidt til historierne, i hvert fald om de grusomme metoder belgierne tog i brug for at udnytte landets naturlige rigdomme.

Der var ganske mange danske ansat i Congostaten, både som officerer, søfolk, kontorister og læger og der var mange danske missionærer i landet. Den historie blev vist i udstillinger på Bornholms

Johannes Emanuel Bræstrup.

Museum (hvor vi også udgav en bog om Congo), Nationalmuseet og de etnografiske museer i resten af Skandinavien. Jeg var også så heldig at få mulighed for at besøge Congo – og sejle på Congo-floden, landets livsnerve.

At Leopold mistede grebet om Congo (som han havde som sin private ejendom) og måtte afstå til Belgien, skyldtes ikke mindst de fotografier, missionærer sendte til USA og Europa. Billeder fra o. 1900 af lemlæstede congolesere, der havde fået hugget hænder af. Fotografiet som dokumentation var med til at ændre den måde, congoleserne blev behandlet på.

Et af Kong Leopolds ofre.

Jeg vil fokusere på billeder af f.eks. den afrikanske fotograf H.A. Skanu, som har taget billedet her af bornholmeren Johan Støckel, som var officer i Congo 1891-1894 og 1903-1904. Johan Støckels far var fotograf Gottlieb Støckel, Bornholms første, og Johan Støckel fotograferede og fik indsamlet billeder. Også andre udsendte fotograferede deres oplevelser.

Men en af de mest spektakulære fotografer, jeg "lærte at kende" var Johannes Emanuel Bræstrup. Han var metodistmissionær fra 1921 til 1953 – og han var god til at fotografere. Hans billeder blev bearbejdet til farvelagte 8x8 dias, så man kunne holde foredrag og indsamle penge til arbejdet. John Bræstrup, som han kaldte sig, udgav også bogen "Junglemissionær" – og den er bestemt læseværdig!

Johan Støckel.

Bog- & Udstillingsomtale

Tune Laug

Photographica i kunsten

Af Klaus-Eckard Riess

Louisiana Museum i Humlebæk viser indtil den 20. januar 2019 en omfattende og meget seværdig udstilling, der har ”Månen” som tema.

Imellem de mange genstande, billeder, installationer og måneinspireret kunst fra antikken til nutiden får man i en montre øje på seks ”celestografier” af August Strindberg.

Da Strindberg havde en indgroet mistro mod linsernes ”virkelighedsforvrængning”, fandt han på at tage billeder uden objektiv (hulkamera) og endda helt uden kamera. Således anbragte han fotopladen i en skål med fremkaldervæske og lod den i 3/4 time blive påvirket af nattehimmelen og månen. Resultaterne er for mig at se ikke andet end nogle mørke billeder med støvpletter på. Men de hører til Strindbergs rolle i fotohistorien. ”Celestografier” kommer fra ”célesté”, som er det franske ord for himmelsk.

Har man det ligesom som jeg, at ens øje fanger ældre interessante kameraser, så bliver man overrasket over at se et Nikon F2 med MD-2 Motor Drive indgå i værket *Europa Camera System 2018* af den anerkendte, amerikanske kunstner Tom Sachs.

Uden at der er nogen som helst forbindelse, så får det mig alligevel til at tænke på den *Objektkunst*, som Rudi Hillebrand, udgiveren af tidsskriftet *PHOTODeal*, længe har dyrket med entusiasme. Jeg viser lige et par eksempler.

Nikon F2 i Tom Sachs "Europa Camera System 2018".
Foto Klaus-Eckard Riess.

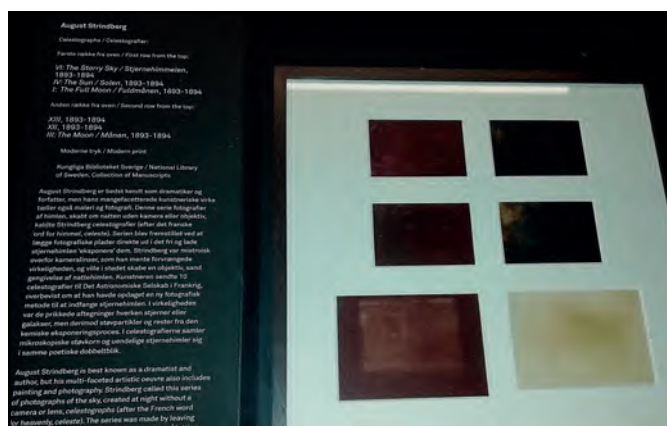
*Art Camera RH 6 inspired by René Magritte
Foto Rudi Hillebrand.*

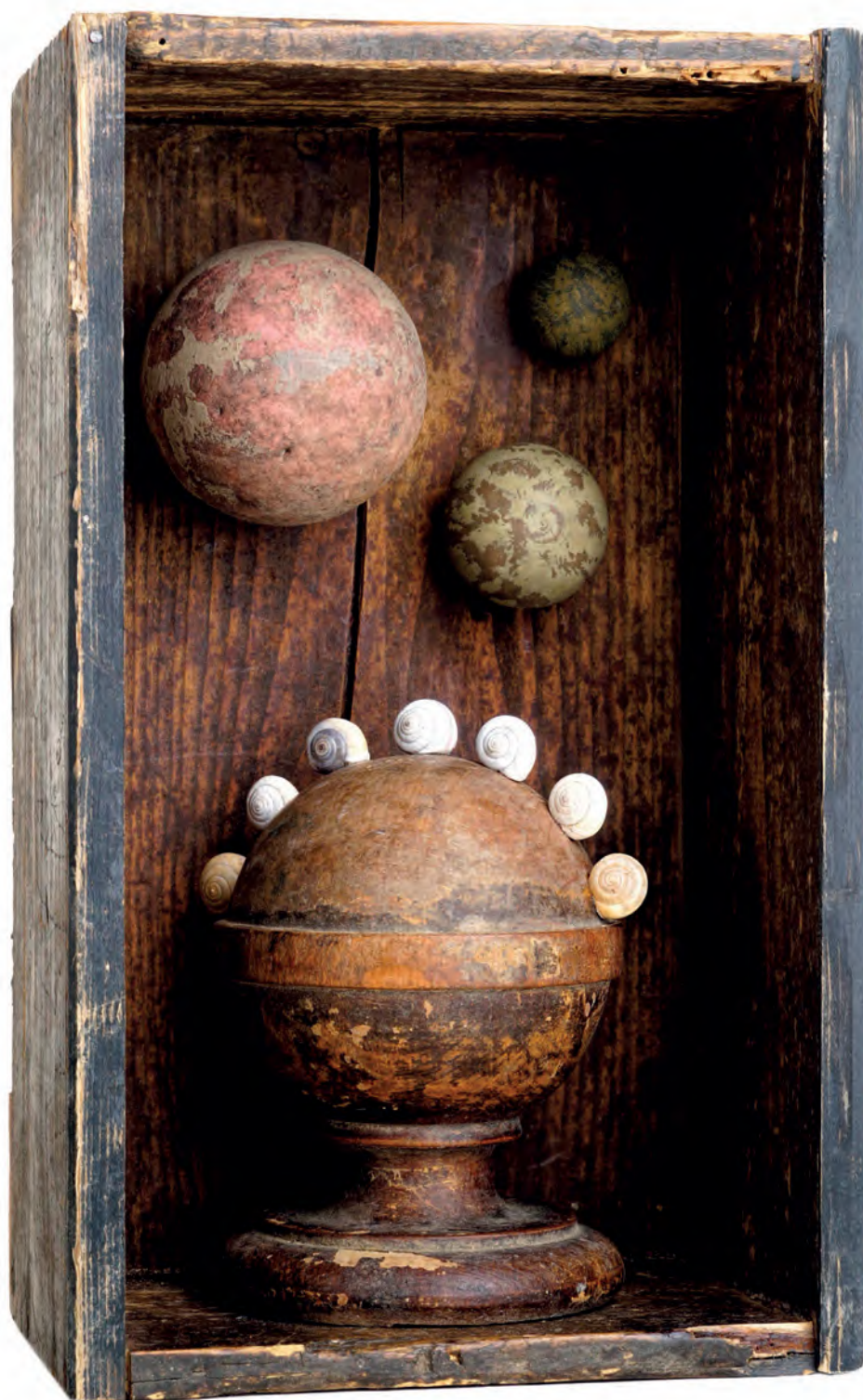
*Art Camera RH 3-2 "Three Color Camera"
Foto Rudi Hillebrand.*

*Nikon F2 i Tom Sachs "Europa Camera System
2018". Foto Klaus Eckard Riess.*

*Strindbergs celestografier optaget helt uden
Kamera.
Foto Klaus-Eckard Riess.*

"Across the Universe"
Diorama af Rudi Hillebrand / PHOTODeal

Å propos vor omtale af den aktuelle udstilling på Louisiana Museum ser vi et lille kunstværk, som er fremstillet af loppemarkedsting, der viser jorden som midtpunkt af verdensrummet. Dette sym-

boliserer den tidligere måde at tænke på. Sneglene forestiller os mennesker, som i slowmotion kryber hen over jorden, betydningløse i forhold til universets alder.

Nellerødmanden

Af Lennart Weber

Bogen om Nellerødmanden udkommer i februar 2019. Den bygger på Lennart Webers omfattende research i kamera-bygger Jens Poul Andersen særprægede og spændende liv i Nellerød i Nordsjælland. Der er dukket en del hidtil ukendte JPA-kameraer op og bogen indeholder en registrant over 110 kendte kameraer.

Lennart Weber vil på mødet 28. februar fortælle om arbejdet med bogen og vise en række fotografier.

Bogen indeholder et stort antal fotografier, som ikke tidligere har været vist. En stor del af disse billeder har Nellerødmanden optaget som test af de kameraer, han byggede. Og det betyder, at Nellerød, der med 18 huse er en af Danmarks absolut mindste landsbyer, er gennemfotograferet på kryds og tværs i årene 1870-1935.

Bogen viser desuden en del møbler, mikroskop og violin, der er bygget af "geniet fra Nellerød".

Forlis. Fotoudstilling på Bornholms Museum

Sankt Mortens Gade 29, 3700 Rønne

Af Ann Vibeke Knudsen

Efterårets særudstilling på Bornholms Museum tager udgangspunkt i museets omfattende samling af fotografier. Rundt langs øens kyster er der igennem århundreder forlist tusinder af skibe, hvilket har sat sit præg på det bornholmske samfund.

Druknedød og skibbrud var vilkår, som søfolk kendte og accepterede. I hårdt vejr var kysten en konstant trussel – både klippekysten i nord og sandgrunden i syd. Hvis man fik sat kursen forkert eller mistede styringen på sit skib, var det ofte alt for sent, når man skimtede den hvide brænding gennem nattemørket.

Med den fotografiske teknologi blev det i slutningen af 1800-tallet muligt at fastholde de frygtelige, men også fascinerende øjeblikke, hvor skibe stod på grund eller blev smadret mod klipperne. Billederne fascinerer os, fordi de fastfryser dramatiske øjeblikke i tiden, hvor menneskets kamp med naturens kræfter hænger i vægtskålen.

I udstillingen vises billeder fra forlis fra 1872 og frem til 2008. Udstillingen vises frem til foråret 2019.

Se billederne i forbindelse med artiklen: Fotografernes 'forliste' billeder.

Jens Poul Andersen på sit værksted i Nellerød

Medlemsorientering

Møder, foreningsmeddelelser og nyheder

Tune Laug

Mødereferater

Peter Eeg Due og hans fotografiske legestue

Torsdag 20. september

Af Tune Laug

Frugt, øl, balloner, æg og glas får nye og sære former, eller sprøjter ud til alle sider – og pludselig lander nogle ufo'er midt i et landskab gennemskåret af store farvede bånd... Dette var blot nogle eksempler på de mange særprægede og surrealistiske scenarier som Peter Due viste med digitalfremviseren. Peter er heldigvis nysgerrig og har energi og teknisk snilde til at eksperimentere sig frem til de mærkeligste billeder. Det kræver en del udstyr, men ikke nødvendigvis dyrt udstyr; - Peter gav flere eksempler på genbrug og billige løsninger. Peter er inspireret af Harold "doc" Edgertons banebrydende arbejde med high speed Photography (se eksempler på youtube). Peter har indrettet et studie i en kælder med bla.a. et fastgjort gevær og et justerbart lille podie, og har i samarbejde med Kenneth Olsen lavet en række forsøg og optagelser af alt muligt der kan skydes

på, se billedet af tekande med "hat" på skrå. Kenneth og Peter har også eksperimenteret med "lystegninger", lys i mekanisk bevægelse, og specielle farvelægninger, f.eks. ved at sætte ild til ståluld. En mere poetisk farvelægning ses i billedet af et hus på en blå bund. Peter kom vidt omkring i sin fremvisning og det er tydeligt at han har haft mange sjove oplevelser i processerne. Her var en bred vifte af stof til inspiration.

Peter benytter følgende udstyr i sine eksperimenter:

High Speed: Fujifilm X-T2 med Micro-Nikkor 55mm 2,8 + 3 stk. Nikon SB-800 flash. Udløsning af luftgevær med snortræk og kabeludløser til kamera på 8 billeder pr. sek.

Light painting: Olympus PEN PL-7 med 14-42mm sat på Live Composite.

Hjemmeside: cphlight.dk

Jyllandsmøde

Lørdag d.6.oktober

Af Tune Laug

Kl.10 bød vores ”tovholder ” Leif Johansen velkommen til omkring 25 veloplagte medlemmer, og han erklærede loppemarkedet for åbent, - medlemmernes stande rummede både ”isenkram” og gamle fotografier. Senere, som optakt til dagens foredrag, gav Leif Johansen os en indføring i kemien bag de to teknikker: kollodium- og tørplade-teknik; - udfordringer og løsninger til at ” få sølvet til at hænge fast” på glaspladen mv.

En særlig specialitet ved Jyllandsmøderne er, at vi alle kan spise en god frokost til en yderst rimelig pris i de tilstødende lokaler. Og efter lyden at dømme blev der snakket livligt ved bordene, - både dansk og norsk !

Dagens foredragsholder Lene Wul er leder af Koldings stadsarkiv, og hun gav os et meget levende og inspirerende foredrag om de lokale fotografier Aagaard (begyndte som kollodiumfotograf) og Hoffgaard. Vi fik bl.a. indblik i arbejdet med at registrere og digitalisere arkivets mere end

100 hyldemeter med glasplader. Dette arbejde er også til stor glæde for slægtsforskere, som til gengæld kan være behjælpelige med at tyde skriften i protokoller mv. så man så vidt muligt kan koble informationer med fotografierne. Samlingen af Aagaards billeder kan ses på Aagaardsbilleder.dk, - billederne kan downloades i stor størrelse, og man kan søge på navn. Aagaards billeder er frigivet og kan bruges/ fortolkes af alle.

Vi afsluttede Jyllandsmødet med det traditionelle anvisningssalg. Blandt ” højdespringerne” kan nævnes en stereobetrakter bordmodel som efter lang budgivning endte på 1800 kr. I den anden ende af spektret solgtes temmelig mange kamera’er til mellem 10 og 50 kr. – Måske som et resultat af digitaliseringen/ en vis mætning blandt vore mange ældre medlemmer ?

Tak til Lene Wul, Østergades forsamlingshus, Leif Johansen og de fremmødte medlemmer for et meget vellykket arrangement.

En gang skolelærer - altid skolelærer.

Ka'vi så få ro!

Foto: Jan Klinksgaard.

Lene Wul viser billeder.

Alle Aagaards billeder, hvor personerne er identificerede, kan ses her:

<https://www.flickr.com/photos/aagaardsbilleder/sets/72157650969693930>

På arkivets hjemmeside kan man finde andre fotografier og andet interessant stof. Se her:

<https://stadsarkiv.kolding.dk>

A Symphony of Scenic Beauty

Torsdag den 18. oktober

Af Klaus-Eckard Riess

Efter en kort introduktion af sig selv som uddannet reprofotograf og senere mangeårig ansat hos GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser i Danmark og Grønland), tog Jakob Lautrup os med på en spændende rejse til det allernordligste Grønland. Selv havde han som fotograf tilbragt hele 24 somre i disse barske, arktiske egne. På en medrivende måde og med masser af billeder fortalte Jakob om de store og omfattende forberedelser, hvor der simpelthen skulle tænkes på alt, lige fra de mest basale fornødenheder til det mangfoldige og tunge udstyr anbragt i tonsvis af kasser, ja selv skydetræning blev der talt om. Man kunne jo komme til at stå overfor en isbjørn. Alt blev propet ind i det kæmpestore Hercules fly, inklusiv en helikopter. Mest imponerende var dog beretningerne om de til tider dramatiske hændelser med det fantastiske De Havilland DHC-6 fly, der nærmest kunne starte og lande på en tallerken.

Resultaterne af Jakobs fotografiske indsats fik vi lov til at opleve i form af et vidunderligt slideshow med optagelser fra det enestående landskab, ledsaget af smuk symfonisk musik, som var ind delt i satserne Rondo, Pastorale, Nocturne, Rubato og Concerto. Jeg selv genkendte med glæde tonerne fra Schuberts 9. Symfoni samt Beethovens Pastorale og Triple Concerto.

En beskeden og munter skrotauktion afsluttede den gode aften.

Husk for resten at se omtalen af Jakob Lautrups dejlige Grønlandsbog med de skønne billeder i Objektiv nr. 154.

Kommende møder

Julemøde, loppemarked og juleanvisningssalg Lørdag d. 8. december 2018

Østerbrohuset
Århusgade 103
2100 København Ø

- 11.00 Lokalet åbnes
- 12.00 Loppemarked og opstilling til
Anvisningssalg
- 14.00 Årets store anvisningssalg begynder
- Ca. 16 Afslutning og fælles oprydning

Fotomuseet Olympia i Falkenberg Torsdag 17. januar

Leif Germann Jensen og Tune Laug fortæller om og viser billeder fra museets kamera- og billedsamling. Selve museumsbygningen, der er Falkenbergs første biograf, vil også blive omtalt. Den blev indviet d. 22. oktober 1912, dvs. samme år, som Olympiaden blev holdt i Stockholm.

Jyllandsmøde Lørdag d. 2. februar 2019

Østergades Forsamlingshus
Østergade 33
5500 Middelfart
Obs: Nu med stort parkeringshus tæt på forsamlingshuset.

Fra ca. 9.30: Dørene åbnes for opstilling, og morgenkaffen bliver sat frem.

- 10.00 Loppesalget åbner
- 11.00 Eventuelle mikroudstillinger beses og kommenteres
- 12.00 Frokost efter traditionen
- 13.00 Lennart Weber præsenterer sin nye bog om **Nellerødmanden**

Bogen udkommer i februar 2019. Den bygger på Lennart Weber's omfattende research i kamera-bygger Jens Poul Andersens særprægede og spændende liv i Nellerød i Nordsjælland. Der er dukket en del hidtil ukendte JPA-kameraer op og bogen indeholder en registrant over 110 kendte kameraer.

*Mon jeg får et nyt kamera i julegave?
Foto: Tune Laug.*

Lennart Weber vil på mødet fortælle om arbejdet med bogen og vise en række fotografier. Bogen indeholder et stort antal fotografier, som ikke tidligere har været vist. En stor del af disse billeder har Nellerødmanden optaget som test af de kameraer han byggede. Og det betyder at Nellerød, der med 18 huse er en af Danmarks absolut mindste landsbyer, er gennemfotograferet på kryds og tværs i årene 1870 – 1935. Bogen viser desuden en del møbler, et mikroskop, og en violin, der er bygget af ”geniet fra Nellerød.”

- 14.30 Skrotsalg og eftermiddagskaffe
- 16.00 Oprydning

Jørn Jørs Pedersen fortæller om røntgenfotografi Torsdag 21 Februar

Røntgenstråler - også kaldet X-Ray - blev opdaget af Wilhelm C. Röntgen i 1895.

Røntgenstråler udgør en af den moderne tids mest banebrydende opdagelser, der har stor indflydelse på vores hverdag, ikke mindst indenfor det medicinske område.

I aftenens løb vil Jørn fortælle om Wilhelm Röntgens liv og barndom. Og han vil komme ind på opdagelsen af røntgenstråler og lidt om hvad er det egentligt, der gør, at de er blevet så betydningsfulde.

Fotomuseet Olympia i Falkenberg.

Med udgangspunkt i en Tysk-case skal vi se på udviklingen og den forskel røntgenstråler har gjort i forhold til en lang række sygdomme. Afslutningsvis vil det handle om de første røntgenforsøg i Danmark.

Velkommen til en forhåbentlig spændende aften.

Fotograferende malere omkring år 1900

Torsdag 21. marts

Inspireret af Gabriele Münters fotografier fra hendes Amerika-rejse 1898-1900 kaster Klaus-Eckard Riess et blik på Edvard Munchs næsten samtidige, særegne fotografi. August Strindbergs eksperimenter med kameraet kommer også på tale og supplerer historien.

Med på decembers anvisningssalg er en laterna magica.

Den gamle redaktør kom til at filosofere over, om det nu hedder laterna eller lanterna.

Prøver man at få udtrykket oversat til følgende sprog i Google translate: tysk, fransk, svensk, engelsk, latin, spansk, er tysk det eneste, hvor lanterna bliver oversat til laterna.

Så er laterna specifikt dansk (tysk)?

Englænderne bruger udtrykket Magic Lantern om apparatet og den engelske Wikipedia angiver, at det stammer fra latin lanterna magica.

Det fortælles også her, at en dansk matematiker født på Gotland, Thomas Rasmussen Walgensten (1627-1681) var med til at udbrede apparatet i Europa. Det skulle være ham, der 'opfandt' udtrykket Laterna magica.

I Den Store Danske fortælles det om ham, at han fremstillede det første Laterna Magica i Paris. Senere fremviste han det i Lyon og for den danske konge, Frederik d. III.

Et par dage efter at have vist Fr. III 'image of Death' (i.fl. Wikipedia), døde kongen.

Så blev vi så kloge.

God jul.
DGL

Landsmøde og generalforsamling

lørdag d.

27. april 2019

i
Middelfart

Kære alle sammen,
Her op til vores traditionelle og festlige jule-anvisningssalg vil jeg komme med en opfordring til alle os der byder ved anvisningssalg og skrotsalg:

👉 Husk mønter og mindre sedler, - det gør afregningen meget lettere, bl.a. fordi vi ikke længere kan gå ind i nærmeste bank og veksle til mønter og mindre sedler.

👉 Og husk at tælle sammen hvad I har købt for (hammerslag), - det gør det nemmere for dig og regnskabsfolkene at få afklaret en evt. forskel.

Håber du finder den helt rigtige julegave d.8. December 📷📷📷📷

Venlig hilsen
Tune Laug

Vedrørende kommissionsbud til anvisningssalg!

Bestyrelsen har vedtaget, at kommissionsbud kun kan modtages, hvis køber selv sørger for afhentning af købte varer.

Deadline

for indlevering
af stof til Objektiv

April
1. marts

September
1. juli

December
1. november

NJAL FOTO

Njalsgade 22. Tlf.: 3254-5590
www.njalfoto.dk

Goecker for shooters

www.goecker.dk

Butik i København: Hejrevej 37 - 2400 København NV
Butik i Aarhus: Sindalsvej 37 - 8240 Risskov
Tlf: 3582 1100

Anvisningssalg

Leif Germann Jensen

Anvisningssalgsslisten til lørdag d. 06.10.18 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbeholdning. Køber og sælger erklærer hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med sævel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for tredjemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgslederen: Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalg.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
1	Dacora 6 x 6, m. f.4,5/75cm. og Vario lukker	20	
2	Zeiss Ikon Nettar (518/18), 6 x 6, m. Novar-Anastigmat f.4,5/75mm. og Velio lukker.	50	
3	Agfa Silette, m. Agfa Apotar f.3,5/45 mm. Prontor-svs lukker.	10	
4	Agfa Silette. Agfa Apotar. f.3,5/45mm. og Pronto lukker.	10	
5	2 stk. Olympus AX, m. Olympus F-Zuiko f.2,8/35mm.	70	
6	2 stk. Olympus Trip 35, m. Olympus D. Zuiko f.2,8/40mm.	30	
7	Chinon Infrafocus. 35F-MA, m. Chimonex Color Lens f.2,8/38mm. Uden batteri.	60	
8	Pentax Espio 140, m. SMC Pentax Zoom lens 38-140mm. Uden batteri.	5	
9	Minolta XG-I, m. Minolta MD f.2/50mm. Uden batteri.	5	
10	Kodak Retinette, m. Schneider Kreuznach Reomar f.3,5/45mm. Serie nr. 346922.	20	
11	Konica Auto-Reflex, m. Konica Hexanon AR f.1,8/40mm. 2 formater: 18x24/24x36. - batteri.	160	
12	Agfa Silette-L, m. Color Agnar f.2,8/45mm. og Prontor 125 lukker.	10	
13	Kodak Retina S2, m. Schneider-Kreuznach Reomar f.2,8/45mm.	30	
14	Zeiss Ikon Colora, m. Zeiss Ikon Novicar f.2,8/50mm. og Prontor 125 lukker.	10	
15	Franka Solida III, m. Schneider-Kreuznach Radionar f.2,9/80mm.	150	
16	Agfa Optima III, m. Agfa Color-Apotar f.2,8/45mm. og Compur lukker.	20	
17	Kodak Retinette II B, m. Schneider-Kreuznach Reomar f.2,8/45mm.	30	
18	Mamiya 528 AL, m. Mamiya sekur f.2,8/48mm. Uden batteri.	20	
19	Fujica ST 605, m. Fujinon f.2,2/55mm.	40	
20	Canon AE-1, m. Canon Lens FD f.1,8/50mm. Uden batteri.	70	
21	Konica Auto S2, m. Konica Hexanon f.1,8/45mm. Uden batteri.	50	
22	Kodak Retinette, m. Schneider-Kreuznach Reomar f.3,5/45mm. Serie nr. 90349.	10	
23	Kodak Retinette IA, m. Schneider-Kreuznach Reomar f.2,8/45mm.	40	
24	Kodak Retinette IB, m. Rodenstock Reomar f.2,8/45mm.	30	
25	Agfa Super Silette - LK, m. Agfa Color-Apotar f.2,8/45mm.	10	
26	Agfa Optima III, m. Agfa Color-Apotar S.	10	
27	Agfa Selecta. Prontor Matie P. Agfa Color-Apotar f.2,8/45mm.	10	
28	Waltz Electric, m. Walzer f.2,8/45mm.	40	
29	Welta Belmira, m. Mayer-Optik Trioplan f.2,9/50mm.	10	
30	Pentax K 1000, m. SMC Pentax-M f.2/50mm. Uden batteri.	130	
31	Pentax ME, m. SMC Pentax-M f.1,7/50mm. Uden batteri.	20	
32	Yashica Minister, m. Yashinon f.2,8/45mm.	10	
33	Minolta Dynax 500 si Super, m. Minolta AF Zoom f.3,5/35-70mm. Uden batteri.	10	
34	Minolta Dynax 500si, m. Minolta AF f.1,7/50mm (+ batteri), + Minolta flash 3500xi (+ batteri).	20	
35	Minolta Dynax 9 xi. Uden objektiv. Uden batteri.	70	
36	Polaroid Supercolor 635.	10	
37	Kodak EK 300 instant camera ("Polaroid").	10	
38	Polaroid Land Camera Automatic 104.	10	
39	Polaroid Land Camera Automatic 100.	50	
40	Polaroid Camera Colorpack 80.	5	
41	Polatronix I flash. Uden batteri.	5	
42	Ihagee mellemringe inkl. bajonetkobling til Exa og Exakta kameraer.	10	
43	ISCO-Göttingen Isconar objektiv f.4/135mm. Passer til Exa og Exakta kameraer.	10	
44	Hanimar objektiv f.3,5/135mm. (42mm skrugevind).	10	
45	Yashica objektiv MC Zoom f.3,5-4,5/35-70mm.	10	
46	Helios-44 objektiv f.2/58mm. med Soligor Auto Tele Converter 2x.	30	
47	Mamiya-Sekor E objektiv f.2,8/50mm.	10	
48	Mamiya-Sekor SX Auto objektiv f.3,5/200mm.	40	

Anvisningssalgsslisten til lørdag, d. 06.10.18 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbeholdning. Køber og sælger erklærer hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med sævel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for tredjemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgslederen: Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalg.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
49	Tamron zoom f.3,5-6,5/28-300mm. (Passer til Minolta Dynax p xi, Dynax 500 si og Dynax 500 si super.)	20	
50	Tamron objektiv f.3,5-4,5/zoom 28-70mm. Adapter passende til Nikon kamera.	40	
51	Rodenstock Imagon. (Tiefenbildner und Lichtmaler).	380	
52	2 stk. Soligor Mirage Filter (special effekts), m. adapter for gevind 48-49mm.	25	
53	Mange forskellige filtre.	25	
54	"Eyes of Nikon", fin bog om Nikon objektiver fra 1982	200	100
55	"EF LENS WORK III", meget fin bog om Canon objektiver fra 2005	250	+
56	"Nikon Sales Manual", solid plastik-ringbind med 150 blade fra 1976	300	300
57	Retina IIC (stort C), m. Rodenstock Heligon f.2,8/50mm. pæn -taske	200	
58	Pentax Zoom 105, i box	OK	10
59	Lumix/Panasonic DMW-LT 55 teleconverter, ny, i box/emballage	OK	40
60	Minox 35 ML, i box	OK	300
61	Retina IIC, m. Xenar f.2,8/50mm. pæn taske	OK	50
62	Polaroid camera i emballage, (til Polaroid 600 film)	OK	80
63	Nikon F-801s, m. Sigmazoom 35-70 mm autofocus	OK	100
64	Agfa Colorflex, klassiker, træg i lukker	OK	400
65	Pentax SV, rigtig flot objektiv f.1,4, taske	OK	140
66	Sigma Objektiv 70-300mm autofocus, for Nikon	OK	180
67	Foto Printer Link Print	OK	10
68	Zeiss Dias-apparater samt Zeiss kontaktkopi-apparat	OK	180
69	Stereobetrakter, bordmodel indeholder 21 stereobilleder.	OK	1800
70	Sinar P, m. Sironar 5,6/240mm	OK	900
71	Lot Exakta kameraer	OK	320
72	16mm Film: Dansepigen fra Hong Kong	OK	70
73	Zenith Kikkert 7x50 m taske.	OK	200
74	Lanterna Magica-dias 3 x 11cm samt 10 diastrips m. 8 dias i hver	OK	30
75	2 Dia-betraktare	OK	320
76	8 stk. Eifelt glas dias 8 x 8 cm	OK	110
77	Retina IIS (type 024), m. Xenar f.2,8/45 og BT	OK	90
78	Retina IB (type 019/0), m. Xenar f.2,8/50 og BT	OK	100
79	Retina Dokumentenstativ (til Retina IIC, IICc)	OK	140
80	Hasselblad Professional Lens Shade (med brugsanvisning og emballage)	OK	350
81	Voigtlander Bessamatic CS, m. Super-Dynarex f.4/135	OK	300
82	Retina Heligon f.4/80 (haze)	OK	140
83	Minolta 16QT-sæt i præsentationsæske (kamera, flash, film, m.m.)	OK	110
84	Retina Automatic III, m. Xenar f.2,8/45	OK	50
85	Retinette IIA, m. Reomar f.2,8/45 og brugsanv.	OK	10
86	Zeiss Ikon Contina, m. Pantar f.2,8/45	OK	10
87	Zeiss Ikon Contessa, m. Tessar f.2,8/50	OK	50
88	Retina II (type 118), m. Xenar f.3,5/50	(sjælden)	240
89	43 stk. Glasdias 8 x 8 cm.	OK	10
90	Benefice, fototasker	OK	50
91	Benefice	OK	60
92	Benefice	OK	70
93	Benefice	OK	10
94			
95			
96			

Anvisningssalget 06.10.18 i Middelfart

REGNSKAB:

Hammerslag i alt: 9.620,00kr. fordelt som:

Hammerslag lot 1 – 89:

9.430,00 kr.

Heraf 25% til DFS:

2.357,50 kr.

Hammerslag, benefice lots: 90 – 93:

190,00 kr.

Til DFS: 190,00 kr. + 12,5%:

213,75 kr.

I alt til DFS:

2.571,25 kr.

Beløbet er overført til DFS' konto.

24. oktober 2018

Leif Germann Jensen

Anvisningssalgsslisten til lørdag d. 08.12.18 i København

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for tredjemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgsslederen:

Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene

tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk

Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
1	ZENIT TTL (sort version), m. HELIOS-44M f:2,8/55 (som nyt)		
2	SKF-1 stereokit (russisk kombineret stereoforsats/stereobetrakter)		
3	Elca kamera, m. Elocar f:4,5/ 3,5cm. (Electro Optik GmbH, Glücksburg, 1947)		
4	SOHO PILOT (sort bakelit art-deco foldekamera fra 1933)		
5	WW2 kikkert M3 6x30 Nash-kelvinator corp. 1943 HMR, No: 252216	400	
6	Gammelt fotoalbum 12 x 15 cm, med 34 visitkortfotos		
7	Tamron tele-view adaptor wide field		
8	Rollei 35 SE, sort		
9	Rodekasse		
10	Canon A-1, m. Canon FL 3,5/35 + Canon Speedlight 199A + brugsanv., i taske		
11	Canon FD 2,5/135 lens		
12	Linhof stativ med Linhof kuglehoved.		
13	"Brilliant" kikkert 8x40		
14	Gammel monokikkert (messing)		
15	"Focus Alpin" kikkert 8x21 DCF		
16	"Polaroid Image System" med etui		
17	Agfa Ambiflex, m. color-Solinar 2,8/50 + Color-Telinear 4/135 + ekstra søger		
18	Nikon F, m. Nikkor-H Auto f:2/50 + piratobjektiv: Tang Foto f:2,8/28		
19	Rolleiflex Automat (No. 805034), m. Tessar f:3,5/7,5cm.		
20	Yashica-D, m. Yashinon 3,5/80 (6x6 SLR) med etui og brugsanv.		
21	Rollei Magic, m. Xenar 3,5/75 med etui og brugsanv.		
22	Tailboard kamera, m. Plaubel Anticomar 4,2/16,5cm. i Compur + 2 dobbeltkass.		
23	Gammelt træstativ		
24	Minolta X700, m. MC Rokkor-PF 1,4/58, power winder, polafilter (+batterier, OK)		
25	Voigtlander Septon 2/50 (med linsefejl)		
26	Falling plate magazine box camera med plader (Belgisk Import Co.)		
27	3 stk. stereobilleder: LEDOT Jeune Editeur, 1858, Havnen i Cherbourg		
28	20 stk. danske stereobilleder		
29	"EF LENS WORK III", meget fin bog om Canon objektiver fra 2005	200	
30	Fangel stereoskop, #580		
31	Konica FS-1 m. Hexanon 1,8/40 mm, virker		
32	Sigma 4,5/75-250 mm for Konica		
33	Osawa MC 3,5-4,5/35-70 mm til Konica		
34	Tamron SP 2,8-3,8/35-80 mm for Konica m. telekonverter		
35	Panagor 3,5/200 mm for Konica		
36	Konica, gul pose m. tilbehør, bl.a. interval timer		
37	Konica, gul pose m. tilbehør, bl.a. radiofjernbetjening		
38	Konica, tilbehør, batterigreb og eksternt batteri		
39	Walter Talbot Minimal pladekamera, grim udenpå, smukt indre		
40	Zeiss Nettar 516/2, Novar-Anastigmat 4,5/11, Compur		
41	Konica FS-1 m. Soligor 3,8/85-205 mm, defekt		
42	Kodak No 2 Brownie Box, Canada, Kongsbak & Cohn + Kodak Box 620		
43	Zeiss Box Tengor 54/2, 6x9		
44	Coronet Fildia box, 6x9		
45	Leitz diasfremviser		
46	Zeiss Kinox 16 mm fremviser		
47	Lille fin kikkert, Holger Hansen, København, afstandsindstilling defekt		
48	Laterna Magica	1000	

Anvisningssalgsslisten til lørdag d. 08.12.18 i København

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der har lagt kommissionsbud. Kommissionsbud accepteres kun, hvis køber selv arrangerer afhentning. Den, der afgiver bud for trediemand, hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon og e-mail til anvisningssalgsslederen:

Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene

tlf. 30 61 71 45 - e-mail: leif.gj@mail.dk

Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
49	Rolleiflex Standard, No. 566664, Tessar 3,5, lukker def.		
50	Ernemann Bob 1		
51	Zeiss (Mess-) Ikonta 524/2, Novar-Anastigmat 3,5/105, Prontor-S, flot		
52	Butcher's Carbine No 3, box, 6½ x 10½		
53	Kodak No 1a Pocket Kodak Autographic med griffel		
54	Lumiere klap, 6x9		
55	Voigtlander klap, Voigtar 6,3		
56	Engelsk Kodak Brownie klap, Anaston 6,3/100, Dakon lukker		
57	Wirgin klap m. Schneider Radionar 4,5/105, Prontor-S		
58	Zeiss Nettar 515/2 klap, Nettar-Anastigmat 6,3/10,5 og Telma		
59	Balda Baldinette (Baldini?), Baltar 2,9/50, Prontor-S		
60	Balda Baldinette (Baldini?), Radionar 3,5/50, Prontor-S		
61	Zeiss Contina III 529/24, Pantar 2,8/45		
62	Cambo bænkamera m. vinkelsøger, Symmar-S 5,6/150		
63	Horseman 6x9 rullefilmskassette til 120 film, på plade til Cambo		
64	Schneider Componon-S 2,8/50		
65	Schneider Componon-S 4/80		
66	Rejsekamera 18x24, uden objektiv og matskive		
67	Murer's Express Newness, 9x12		
68	Ateljekamera, 18x24, med kassette, uden stativ, uden objektiv		
69	Stereokamera med defekt kassette		
70	Bordstereobetrakter		
71	Agfa Karat (1939)		
72	Rittreck IIa, Luminat 3,5/10,5 cm, rullefilmskassette, lukker kører usikkert		
73	Ernemann æske med 3 kassetter, 9x12, + 2 pk. med 9x12 kassetter		
74	Kodak Disc 4000 i original æske		
75	Robot II, Tessar 2,8/3 cm + 4 kassetter til Robot		
76	Contessa-Nettel Recto, bælg løsnet fra kamera		
77	9 stk. 4,5x10,5 stereokassetter		
78	Front med reprotinser, Schneider G-Claron 9/240 og G-Claron 9/150		
79	Braun Colorette m. Cassarit 2,8/50 og Rotelar 4/85		
80	Olympus Tele Extension Lens Pro TCON-14B, forsatslinse til Olympus E-10/20		
81	Olympus Wide Extension Lens Pro WCON-08B, forsatslinse til Olympus E-10/20		
82	Olympus OM Zuiko 3,5/21 mm		
83	Olympus OM Zuiko 3,5/16 mm Auto-Fisheye		
84	Olympus OM Zuiko 3,6/35-70 mm		
85	Olympus OM Zuiko 4/75-150 mm		
86	Olympus OM Zuiko 4/200 mm		
87	Olympus OM Zuiko 1,8/50 mm + Vivitar 5,6/300 mm til Olympus		
88	Olympus mikroskopadaptere, 2 stk.		
89	2 stk. matskiver, 9x12		
90	Lomo Sokol 2, 2,8/50		
91	Edixa Reflex, Xenar 2,8/50, instruktionsbog		
92	Pentax 6x7, m. Takumar 2,4/105 + Takumar 3,5/55 + Auto Bellows		
93	Æske med 2 planfilmholdere 9x12, Fidelity Elite		
94	Æske med 2 planfilmholdere 9x12, Fidelity Elite		
95	Tessar 2,8/8 cm		
96			

Emner fra anvisningssalgsslisten.

Bestyrelse & Redaktion

Bestyrelse

Formand

Svenn Hugo
Orebyvej 27, Rørbæk
4990 Sakskøbing.
Tlf.: 5470 5595
vildmanden@email.dk

Næstformand

Andreas Trier Mørch
Rigensgade 5, 1th.
1316 København K
Tlf. 3314 1408
andreasriermorch@gmail.com

Sekretær

Tune Laug
Kærsangervej 5
4581 Rørvig
Tlf. 6199 2715
laugnell@gmail.com

Kasserer:

Jesper Bruus Pedersen
Overgaden oven Vandet 82, 1.tv
1415 København K.
Tlf.: 2172 4202
jesperbruus@gmail.com

Anvisningssalgsleder

Leif Germann Jensen
Stationsvej 22
2640 Hedehusene
Tlf.: 3061 7145
leif.gj@mail.dk

Web-master &

møder vest for Storebælt

Leif Johansen
H.C. Andersens Vej 7
6100 Haderslev
Tlf.: 7452 6038
leif@dagnyleif-johansen.dk

Bestyrelsesmedlem

Klaus-Eckard Riess
Opnæsgård 53, 2.tv
2970 Hørsholm
Tlf.: 4586 6810
riess@mail.tele.dk

Redaktion

Artikler

Klaus-Eckard Riess (Ansv.)
Opnæsgård 53, 2.tv
2970 Hørsholm
Tlf.: 4586 6810
riess@mail.tele.dk

Medlemsorientering mm

Tune Laug
Kærsangervej 5
4581 Rørvig
Tlf.: 6199 2715
laugnell@gmail.com

Layout

Niels-Ove Rolighed
Peder Munks Vej 81
9300 Sæby
Tlf.: 2278 0344
nor@kanok.dk

Møder i København & Middelfart

København

Den 3. torsdag i månederne september-marts kl. 19:30.
Østerbrohuset, Århusgade 103, 2100 København Ø.

Middelfart

Møder i april, september/oktober og januar/februar.
Østergades Forsamlingshus, Østergade 33, 5500 Middelfart.

Medlemsskab

Anvisningssalg

afholdes ved generalforsamlingen i Middelfart i april, samt vest for Storebælt i september/oktober. Desuden i København i december.

Anvisningssalgsbetingelser

Henv.: Leif Germann Jensen
Tilmelding af fotografika senest 1. marts, 1. august og 1. november. Bud kan fremsendes pr. tlf. eller brev.
Medlemskab af DFS er obligatorisk for deltagelse i anvisningssalg.
Sælger og køber betaler hver 12,5% i salær til DFS.

Loppemarkeder

afholdes i januar/februar, april, september/oktober samt december.

Kontingent

Danmark kr. 375.-
Udland kr. 425.-
Netbank: Konto nr. 1551 1506447
SWIFT-BIC: DABADKKK
IBAN: DK35 30000001 5064 47

Medlemsperiode

1. januar til 31. december.
Girokort fremsendes i december.
Indmeldelse pr. 1/10-31/12 kr. 85,-
Objektiv udsendes i april, september og december.

Adresseændring eller udmeldelse:

Henvendelse til kassereren.

Æresmedlem

John Philipp

Objektiv

Objektiv udsendes kun til medlemmer af DFS og forhandles ikke kommercielt. Redaktionen gør opmærksom på at artikler ikke nødvendigvis afspejler forningens holdning.
Indsendt materiale er underlagt bladets layout.

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af skriftet, samt dele deraf, er kun tilladt efter skriftlig tilladelse fra Dansk Fotohistorisk Selskab.

No part of this publication may be reproduced in any form without permission in writing from DFS.

Web-site:

www.objektiv.dk

BOUTIQUE
Copenhagen

